

Apie Verduna nemalsta atkakli batalija. Prancūzų kariuomenėje issiplatinus šiltine. Rusai laimi Turkijai ir Lietuvai. Apie Panevezi ir Dvinska vokiečiai stumiami atgal.

Vokiečiai tūkstančius aukoja kaimai paimti. Prancūzų ir vokiečių kariuomenės, kurios peritose savaitėse gale atkakliai grūmėse už fortą Douaumont, išlaure nuo Verduno, dabar da smarkiau kariauja už kaimo Douaumont igijimą, apie pusę mylios ir vakarus nuo forto.

Vokiečiai užėmė kaimą ketvergto naktį, bet prancūzų kontraktas juos iš ten išstumė. Paskui vėl vokiečiams pasisekė jame užimti pozicijas. Vokiečių užsikirtima ant to kaimo savaimi pasiškina jo strategiškas padėjimas. Pats kaimas susideda iš apie penkiasdešimties namų, iš kurių dabar telikę pelėnai bei dūmai. Už tą gi griuvėsių kruvą vokiečiai aukoja tūkstančius savo geriausių karių. Kiek vieną kartą, vokiečiams pasitraukiant, mušio laukas lieka nuklotas lavonais. Akiūni ludytojai pasakoją, kad aršiausios batalijos Charlerois, Ant Marnos, palei Yserį ar Sampanijoj, žuvusių kariųvų ekačiūmi, negali lyginties su milžiniškais Vokietijos sosto ipėdinio kariuomenės nuostoliais, kuriuos ji jau nukentėjo tik už vieno kaimo Douaumont igijimą Verduno batalijoj.

Zuavų pulkininkas, sužeistas Douaumont'e tvirtina, jog tik vokiečiai pirmą kartą užimdami kaimą palydėjo mažiausia 15,000 savo kariųvų užmuštais.

Bet vokiečiai pasiryžę ju kokia kaina užkariauti Verduna, nes tas reikalinga jiems savo fronto patalysmui ir igijimui moralės itekmės savo žmonėse bei neutralėse viešpatijose.

Prancūzų nuomone, Vokietijos sosto ipėdinis pasiryžęs kokia nebūk kaina paimti Verduna, nustumt prancūzus nuo dešiniojo Meuse kranto ir nutiesti savo frontą palei upę, jei nepasiseks perkirsti prancūzų liniją, ir atidaryt sau kelią i Chalons'ą ir Paryžių.

Prancūzų atakos laimėjo giria. Paryžius 8 d. kovo. Nepaisant vokiečių pasisekimų apie Verduna prancūzai laimėjo giria Bois des Corbeaux ir vakarus nuo Meuse. Vokiečiai jos tik mažą sklypėlį tevaldo, kuri pastaroju užėmė po aimaningai šaudynėi. Ta pergalė prancūzus nemažai suramina, nes parodo, kad vokiečiai nebeįgalėja užlaikyt dar taip neseniai užkariautu poziciju, todėl prancūzai pasiryžę iš paskutinųjų ginti kelią Paryžiu.

Siltinė siaučia prancūzų Vogežuose (Vosges). Neseniai atvykusis Amerikos ligitojas Irene Manby, kuri išstarnavo kelis mėnesius karės lauke prancūzų mediciniškos pagalbos skirtyje, suteikė laikraščiu reporteriams daug liudnų naujienų apie ligitojų kariųvų padėjimą net taip gerai aprūpintoje kariškais reikmenimis Prancūj.

Pasak minėtos ligitojos tvirtinimu, ji buvo paskirta kartu su septynioms kitoms moterims Vogežų milžiniškam kariškam ligitobutin, prigrūstam suviršum tūkstančių šiltine sergančių kariųvų. Nors—sako ji—beveik nei viens nesitiekėjo pasveikti iš tos ligos, visgi jie laukė mirties lyg su kokiu pasididžiavimu, užtai, kad miršta už teisybę, už savo tėvynę ir savo idealus.

Nors kentėjimai, kuomet viens po kitam ligitoniai miršta, neapsakomas šimtams sergančių kariųvų, visgi jie mirčių sutinka drąsiai, su paniekinimu. Ligitobutyje lovų nėra. Vien mediniai ožiai ar pastvai, ant kurių pamestas šienikas ir pagalvės. Tie gultai sugrasti angostoma eilėmis ir ant kiekvieno guli įvairaus šiltinės laipieno ligitonis.

Dvokas nuo tos ligos ir nuo perdidžio susigrūdimio esąs tiesiog nedalaikomas.

Iš įvairių reikalingų tam ligitobutin daiktų, užvis daugiausia stokuoja, esą, pagalių užvalkalėlių, paklodžių, rankluostėlių, marškinių, panėkų, nosinių skaralių, šlaifroku, rašomosios popieros, kambarinės avalinės ir daug kitokių daiktų.

Rusai atmuša vokiečių atakas Lietuvosje. Petrogradas, 8 d. kovo. Oficialis raportas skelbia, jog apie Dvinską, netoli Ilukštos eina žiurū batalija, bet vokiečiai nepajegia rusų išvaryt iš poziciju.

In pietus nuo Panevėžio gelekkelio rusai truputį atėmė atgal vokiečius. In šiaurystus nuo Clyka stoties, prie Kovel-Rovno linijos vokiečiai mėgino dūsyki prisartiinti prie rusų apkasų, bet kiekvieną kartą buvo atstumti su dideliais su nuostoliais.

Maistas Turkijoj. Londonas, 8 d. kovo. Exchange Telegraph kompanija atsianti žinia iš Atenu, buk Turkijos karės ministeris Enver Paša, likęs užduktas. Iš Rymo raportuojama, jog Turkijos sostinėje Konstantinopolyje iškilus revoliucija prieš vokiečius ir daug pastarųjų išžudyta.

Maistiniai aplėšė armijos sankrovą, užbarkadavo gatves ir sugadino gelekkelius. Vokiečių armija malšina sukilėjus su patrankų ugnia.

Turkų armija nespriešiant rusų tolesniems žygiams nuo Erzerumo, tik traukiasi ir vakarus gėdindami kaimus bei miestelius, įskaitant Sivas ir Mosul.

Tuo tarpu Turkijos padėjimas, kuris veikiausia prives prie atskiros talkos pirmam negu būv tikėtai, manoma pasukbūs Rusijos įtūmāšyma, kas jai neunkiai pareitų laikant ofensyvę Galicijoj ir Bukovinoj. Situ tą faktų dėlei Bulgarija stengiasi pataisyti savo diplomatiniais santikius su Rumanija ir Graikija.

Washingtonė gauta žinių, jog Turkija išaikvojus visas savo kariškas spēkas bekojojant prieš užplustančių rusų armija Kaukaze, todėl rūpinasi, kad atskirai susitaikius su Rusija.

Turkijos smarkus apygnimas Dardanelų ir ilgas atsilaukymas Kaukaze prieš rusų armija pirm Erzerumo puolima, sakoma, vieskai išėulpęs jos kariškus šaltinius. Faktas, jog Turkijos žmonės apskritai niekumt negėdė išėiti šion karėn, yra viena priežasčių, dėl kurių galima tikėti šioms žinioms.

Atenu, ir Rymo bei Prancijos korespondentai dažnai paskelbdavo apie anti-kariškas demonstracijas Turkijos sostinėje ir kitose viešpatijos vietose. Taipgi dėlei menko užderėjimo javų ir kitokių maisto dalykų Stokes Turkijoj, padėjimas labai esąs blogas. Negana to, jog po visą Turkų viešpatija javai menkai užderėjo, bet ir tuos pačius turkų valdininkai parduoda Vokietijai. Tokia prekyba, tiesa labai praturtėjo turkų valdininkai, bet užtai žmones palikti badmirtai.

Nors sakoma, jog Turkijos valdžia pradėjo derėties su Rusija dėl atskiros talkos, tačiau, kaip sprendžiama, vargu bū Rusija atkreips itai domą. Ji pasižadėjus kitiems savo tarkininkams nedaryti atskyrimų jokios talkos nei su vienu priešiu. Jos pergalinios armijos plūsta be pasiliso per Armėnija ir Kurdistaną, kad laimėti sau priestolę Viduržemio juroje, ku Rusija senai trokšta.

Iš kitos pusės Turkija nedaug gali tikėties ant vokie-

čių pinigėškos amunicijos ar kariųvų pagalbos. Visi tie dalykai jai pačiai labai reikalingi artesniuose Vokietijos karės teatruose.

Rusų ofensyvė su Erzerumu, kaip savo baza, plečiasi kaip kokia vėdyklė, vienu sparnu greit besjartinanti Juodųjų jurių porto Trebizond, otru einančių vakaruosna, ir kita kariuona kontroliuoja Bitlis ir Van ežero eritį.

Pastaroji armija, sprendžiama, paims Bagdadą, apie 400 mylias į pietus, be didelio pasipriešinimo.

Rusai artinasi Trebizond'o. Iš Petrogrado 8 d. kovo skelbiama, jog rusų armija Kaukaze užėmus miestolį Riza prie Juodųjų jurių, apie 35 ang. mylias irytus nuo Trebizondo.

Rusų oficialis raportas pridėda, jog rusai taipgi pėmė ir miestolį Sehna, į šiaurę nuo Ermanšas, Persija.

Rusų torpedinių laivų operacijos Juodose jūrose prieš paėjus miestus ir rytus nuo Trebizondo duodančios gerą pasekmes. Pasak vėliausių pranešimų iš Sevastopolio, Turkijos pajurio stiprovės grūvia viena po kitos po žiurū rusų bombardavimo ugnia.

Anatolio pakraštėje matomas turkų pusėje palinkimas pasiduoti rusams be pasipriešinimo. Daugelyje iotatikimų Turkijos žmones buvo prisuntę savo žvalgus luoštai ir rusų laivyną, silyti turkų pasidavimą. Rusų skraiduoliai karės laivai tebebombarduoja Trebizond.

40,000 armenų išskersta. Londonas, 8 d. kovo. Rusai užėmė Erzerum atradė jame tik 16 armenų iš 40,000. Reuterio korespondentas Petrogradan pasiskina, jog kelias dienas prieš Erzerumo tvirtovės puolimą, turkai surinko visus armenus ir išvarė juos kur tai link vakaru. Tengi kurdai juos visus iškerdė.

Austrai užėmė rusų apkasus. Berlynas 8 d. kovo. Austrijos kariški raportai skelbia, jog Volynijoj didkunigaikščio Juozo Ferdinando armija išvarius rusus iš jų apkasų netoli Karpilovka, kuri paskui ji užėmus. In šiaurystus nuo Tarnopolio, šiaurystinėje Galicijoj, austrų pulkas išstumė rusus iš 1100 siekiamų ilgio apkasų. Šioj vietoj ir ant Dniestro bei Beasarabijos pasienyje artillerijų veiklumas abiejose armijose daros labai gyvas.

Vokiečių karo biuro skelbimai sako, buk rusų atakos keliose vietose būv atmuštos.

Karšta batalija pas Ypres'ą, Belgijoj. Anglijos karės korespondentas Philip Gibbs rašo, jog Ypreso apylinkėje eina smarki šaudynė tarp vokiečių ir anglų. Vokiečiai su įjirtimu bombarduoja taip vadinamą poziciją Bluff, už kurią jau nuo 14 d. vasario kovojama su dideliu spēkų itempimu abipusiai. Toje batalijojė vyriausią veikmę atlieka minut eksplozijos ir artillerija ugnis. Vokiečiai, pasak to korespondento, nei trupubio neapsilpsta ir neapsakytą daugybę batarėjų gali sutraukti prieš anglų pozicija. Jie dabar bombarduoja Bluff'o apylinkėje mažiausia iš 200 kanonolų, ir tokia pašėlus batalija traukias nuo pusės vasario su labai trumpomis pertraukomis.

20 Vokietijos karės laivų jūrose. Rymanas 5 d. kovo. Suvaltoja telegrama praneša, iš Kiel išplaukus 20 Vokietijos karės laivų į šiaurės jures. Kitas raportas iš Londono paskelbė, jog, pamedėlio rytą 25 Vokietijos karės laivai skraidžioje jūrose.

Lietuvoje.

Ka pata mačiau ir girdėjau. Kadangi daugeliui domia žinoti, kaip gyvena lietušiai Lietuvoje žmonės, tai aš čia ir paduoju keletą pastabų iš mano kelionės Šiauliu ir Panevėžio apskrityse. Tas vietas vokiečiai vos kelios dienos, kai buvo užėmę.

Iš dvaro netoli Lygumų, kame aš laikinai buvau apsigyvenęs iki šio vieta dar nebuvo užimta vokiečių, aš išvažiavau Pakrojaus pusėn, bet tenai jau buvo vokiečiai ir patys savo akimis mačiau, kaip, susirėmus nedideliams rusų ir vokiečių kariuomenės būriams, nuo granatų užsidegę sodžius tarp Lygumų ir Pakrojaus. (Sodžiaus vardą užmiršau). Grįžęs atgal į Lygumus, nutariau pasitraukti iš užimtos vokiečių vietos pėsčias, bet išvyk norėjosi pamatyti, kaip atrodo gimtosios vietos. Tuo tikslu per Deguobius ir Sekščius aš nuėjau Šiaulių linkui, užskandamas pakelini įvairiuosiu sodžiuosiu ir dvaruonia. Nors Pakelini stengiausi išvengti vokiečių kareivių, bet vis dėlto dažnai tekdavo susitikti. Jokių klidžių jie man nedarė. Tur būt manė, kad esu vietinis gyventojas.

Šiauliuose, kurių didžioji dalis išėgė dar balandžio ir gegužės mėn., gyventojų radau labai mažą. Buvo šventadienis. Įneją bažnyčion. Meldais moterų būreliai. Kadangi kunigai buvo pabėgę, tai mišų tą dieną nebuvo.

Bažnyčios langai buvo išbrėję. Daugelis dangčio skindelių nuėmė šrapnelių. Ant šventoriaus sunkūs vokiečių šovininkai išrasė giliai duobes. Bendra miesto išvaizda pasiilko tokia pat, kaip po balandžio ir gegužės mėn. gaisrų.

Sutiktas čia pažįstamas žydas iš Kelmės sakė, kad nuo rubežiaus iki Kelmės vokiečiai nutiesė geležkelį. Krautvininkai jau pardavinėjo prekią. Vokiečių kariuomenės būvė mažą. Daugiau jokių žinių nesuteikė.

Iš Šiaulių per Guberniją, Ginkūnus, Zaimius aš nuėjau Pamušio dvaro linkui, o iš ten į Liaborus, nes ties Joniškėliu tikėjau pereiti per Mūšą, nes toje vietoje, aš maniau, vokiečių dar nėra. Bet man čia atvykus, pranešė, kad kelios dienos atgal ties Joniškėliu buvo mušiai ir abudu Mūšos krautu šioje vietoje užimtu vokiečių ir nežinia kur jų rubežius. Tada iš Liaborų nuėjau Vaškų (Konstantinavos) pusėn. Linkuvon nebeužsakau, nes bijojau, kad nesulaikytų vokiečiai. Vaškuosna ėjau per Dazius, Mikolajūnus ir Gataičius. Neužeidamas į Konstantinavą pasukau Salotų pusėn. Ties Vaikais reikėjo kelias valandas praboti miškelyje, kol praėjo didelis vokiečių kariuomenės būrys. Iš Salotų artinantis vokiečiams daugelis gyventojų buvo išbėgę. Čia aš jau pradėjau sutikti rusų žvalgų būrelius.

Nors man norėjosi kuogreičiausia persikelti per Mūšą, vis tik pasiilkau nakvoti pas kleboną: temo, patrulini neleido eiti per upę, o be to dar buvau gerokai nuvargęs. Ant rytojaus perėjau upę ir nukelavau į Senberą. Biržų pusėje girdėjosi armočių šūviai.

Iš Senbergo ratais nuvažiavau. Neiguto stotini, o iš tenai, jau geležkelio, Pakovo gub.

Visoj ketonėje sodiečiai malonai priminėjo, pernaktindavo, vaišindavo, nurodinėjo kelius, kuriais einant galima buvo išvengti vokiečių kareivių.

Visame minėtame plote, t. y. Šiauliu, Meškučiu, Lygumų, Pakrojaus, Linkuvos, Pašvintinio, Konstantinavos, Joniškėlio ir Salotų parapijų sodžiai ir miesteliai be Šiauliu, galima pasakyti, kad beveik visai neukenutę. Tik vienas sodžius tarp Lygumų ir Pakrojaus, kaip jau esu sakęs pradžioje, uždegtas granata. Mažai nukentėjo ir jvali. Tik pakelias, kur traukėsi kariuomenės, išmynioti pasiūlį diržai, kai kuriose vietose praminti nauji keliai, o be to arkliams buvo pjaujami avizos ir miežiai. Vietomis žmonės dar pjovė prabendusius ruglius, bet daugumoje vietų nusigandę, nežinodami ką žada rytojais, sėdėdai tik žiūrėjo į praeinančius vokiečių raitelius ir peštininkus.

Gyventojai, žinodami, kad pirmą syk atėjus vokiečiams, buvo rekuojami karvės ir arkliai, dabar suskubo slėpti gyvulius miškuosna. Vokiečių kareiviai, užėmėdami pas ūkininkus, pirkė kiaušinius, sviestą, pieną, arba tą duoną, mokėdami už tai vokiškais pinigais, apie kuriuos dauguma lietuvių sodiečių neturėjo jokio supratimo.

Kada aš lietuvių klausiau, ar nebijo jie visados pasilikti vokiečiuose, tai dažniausia man atsakydavo: „Ar ne vietiek.“

Blogiau, tur būt, nebus, by tik ūkio nesuardytų.“ Dvarai, iš kurių išvažinėjo savininkai ir užvažėdus, labai nukentėjo: laukus nunganę pabėgėliai, o namus išgrobė „nedori žmonės“ ir kareiviai. Tie dvarai, kur pasilikto kas nors iš dvariškių, nukentėjo mažai.

Kad būtų žuva priešininkams besišaudant ramių gyventojų, girdėjau tik vieną sykį, bet užtat žinau kelius nelaimingus atsitikimus, dažniausia su vaikais, neatsargiai kilnojančiais neįsprogusius šovinius. Plyšdami, jie sužeidė ir net užmušė kelius žmones.

Be to mačiau piemėnis, kurie rinko neišsautus šovinius ir mėtė juos į užkurtus laukus, kas irgi buvo gana pavojinga. V. Bielskis.

„L. B.“ praneša, kad Lietuvių Komitetas Vilniuje ir dabar tebedirba. Visoje Lietuvoje jis turis 141 skyrių. Komitetas užlaikąs prieglaudų ir mokyklų.

Lietuvon būvęs nuvykęs švedų komiteto nukentėjusiai Lietuvai šelpti igaliojinis d-ras Senderbergas. Jis pasakoja, kad Lietuvoje visai maža tesa maisto. Valgomieji daiktai labai brangūs. Sunku gaut drabužių.

Švedų Komitetas nusintęs Vilniaus Lietuvių Komitetui 6.000 kronų. Rūbama ir maistui nupirkti, kurie bus siunčiami Lietuvon, susitvėrę prie Švedų Komiteto tam tikras ponių būrelius. Komitetas išleisde išvedų visuomenę ateisaukima, kviesdamas aukoti Lietuvai, o po Kalėdų ruošias dviejų filosofijos daktarų paskaitas apie Lietuvą.

NERA JAUNESNIU NEI TRIJU METU KUDIKIŲ LIETUVOJE. Mrs. Pauline Hamilton, amerikietė buvusi Austrijos karališko dvaro fotografistė, sugrįžusi į Ameriką praneša, juog Lenkijoje (supras į Lietuvą) beveik nėra jaunesniū nei trijų metų kudiški. Mat, kareiai pradedus, motinos su žindamais vaikučiais negalėjo au užauginti, todėl turėdamos badauti, pieno ir gū negalima buvo gauti. Taigi žindami kudiški tuksantaisias išmirė visoje šalyje, karo operacijų išnaikintoje. Mrs. Hamilton su pagelba turtingesniū Amerikos moteriu, dabar visokiosis pramogėmis renka aukas, kad galėtų parupinti pienom tiems mažulėliams kudiškiams, kurie dar neišmirė.

KAIP KARTAIS GAUNAMA ŽINIŲ IS LIETUVOS. Jei kai kurie ramiųjų Lietuvos gyventojų pasirodo vokiečių valdžiai esą neištikimi, tai jie sykū su kareiviais belaisviais apgyvendinami Vokietijoje tam tikrosese lageruose. Iš ten jie be jokių klidžių susirašinėja su pasiilksiais Lietuvoje giminėmis ir pažįstamais. Susirašinėti Rusijoje gyvenant su belaisviais Vokietijoje, kaip žinoma, galima. Taigi, paimities Vokietijon belaisviams tarpū ninkaujant, kaip kas gauna žinių iš įvairių Lietuvos kraštų. Tokiu būdu gauta žinių ir Paežeriu valščiaus, Vilkaviškio pav. rašo, buk ten žmonės gyvena po senovę. Didelio vargo nematą. Derlius praeitais metais buvęs labai geras. Ypač gerai uderėje rugiai ir bulvės. Laiškus tokie belaisviai iš Rusijos gauną per 13—15 dienų, gi pinigūs ir šiaip siuntinius šiek-tiek vėliau.

A. a. Č. Sasnausko laidotuvės.

A. a. Česlovas staigiai atskyrė su šiuo pasauliu š. m. sausio 5 d., val. rytmeti. Lindnoji žinia vienu akymirkniu aplekė visą Petrapilį. Išgirde ją nenusiminė, tik kaž kaip visi nustebo, vos tik vidūis jausmo gilmėmis pajudami, bet gerai nesuprasdami, kas atsitiko ir kaip, taip ūmai.

Atsipeikėję visi sujudo, ypač lietuviai, nes jie, kaip buvo matytis per keles dienas, kol velionis gulėjo savo bute ir laidojant, daugiausiai buvo užgauti ir skaudžiausiai pajuto koks smugis ištiko.

Išėjus iš namų kažkaip nejučiomis atsiduriau ten penktajame augšte ankštame žemame kambarylyje, kur velionis karste paguldytas ramus, tarsi gyvas, išsėjos.

Kada ten nuėsi, ar dieną ar vakarop, vis rasi žmouti, atėjusiu paskutinės pagarbos atiduoti. Insklausęs, išžiūrėjęs, pakalbines pamatysi, kad jie daugiausia vis lietuviai. Retai pamatysi kitos tautos žmogų.

Vakarais rei velionies egzėkvijos. Kažkaip neįjauku budavo, kada matydavai, jog susirinkę žmonės yra mažne vieni lietuviai, o čia kunigas, baigdamas maldas, taria: „proszę zmowic“, o pabaigus užgieda: „Anioi Panski.“ Ir giedodavo tik kunigai, vargonininkas ir dvi trys moterėlės.

Velionis buvo visų gerbiamas. Ludija tai tos kruvos gražių gražiausių vainiku, tų paskutinės pagarbos simbolių, sukrautų prie karsto ir aplink jį. Čia taip pat buvo daugiausia lietuvių atnaš. Didžiausias ir brangiausias Petrapilio lietuvių gražus, gausiai neužmiršouliū prisagėtytas. Gražus, didelis ir rimtas be skaidrių gėlių papuošalų, iš žalių ažuoluo lapų su žalia palmos šakelė—Centralinio Lietuvių Komiteto. Didelis, jau įkeltusį ažuoluo lapų, kokių tik Lietuvoje teparegėsi rudeni, gausiai rozėmis pražydęs — „Lietuvių Bals“. Ne didelis, su tautos spalviu: raudona žalia, juostelėmis Petr. Liet. Muzikos Dramos Kuopos. Išvisu jų buvo 9. Kiekvienas prisegto juostose raidėmis reiškė tai, ką jautė to simbolio davėjai:

Neapgaldėtinio atminimo garsiam lietuvių muzikos giesmių ir dainų tvėrėjui Česlovui Sasnauskiui nuo Petrapilio Lietuvių.

— Vienam nedaugelio mūsų tautos talentui—Česlovui Sasnauskiui 1916 Centralinio Lietuvių Draugijos Komitetas.

— Didžiam Tautos Genijaus Reikėjui „Lietuvių Balsas.“

— Dainiui, ir po mirties tu vis mums busi gyvas. Petrapilis Lietuvių Dramos ir Muzikos Kuopos Česlovui Sasnauskiui, lietuvių dainų kompozitoriui.

Ir taip toliau.

Per laidotuves, sausio 8 d., didelė Sv. Kotrynos bažnyčia prisirinko mažne pilna. Iš lietuvių dalyvavo visas Centr. Komitetas su visomis istaigomis, „Liet. Bal.“ red., Petrap. Džet. Draug. n. n. k. s. Komitetas, Petrapilio lietuvių draugijos ir daug lietuvių Petrapilio gyventojų, vietinių ir pabėgėlių.

Sv. Kotrynos bažnyčia, kuriai velionis tiek metų tarnavo, sutaisė iškilmingas laidotuves. Mišias laikė arkivyskupijos valdytojas J. E. vysk. Ciepliakas. Pažadėta dar pamokslu: prieš mišias lietuviškas, po mišų lenkiškas.

Sit, eksportuojant velionis iš namų ir bažnyčia, išgirstame, kad vysk. Ciepliakas užgynęs sakyti lietuvišką pamokslą. Sujudo lietuviai, kurių bažnyčioje buvo daug daugiau, negu kitų tautų žmonių. Rengiasi čia pat bažnyčioje deputacija ir eina i kun. Skrinđa, kurs tuo metu buvo pavaduotoju klebonu, išvažiuosį į Maskvą, prašyti, kad jis užturtų, kad ir lietuviškas pamokslas būtų. Pasiakėja, kad vyskupo įsakymu nebūsią nei lenkiško, abudu busiančiu kapuose. Deputacija tuo tenkinta sugrįžo i bažnyčia. Bet paskiau duotasis įsakymas buvo atšauktas ir buvo abudu pamokslu po mišų—pirma lenkiškas, paskiau lietuviškas, kuri sakė prof. kun. B. Česnys. Deputacijos balsas buvo išgirstas. Kuo buvo duotasi duodant minėtąjį įsakymą, neteko tikrai patirti. Bet buvo girdėti iš kompetentiškų lupų, jog delto buvo atšaukti pamokslai, kad lietuviai nori pasisavinti velionį, tą garbingą vyrą.

Lenkai ir spaudoje, ir savo tarpe kalbėdamies, išrodinėja, kad a. a. Česlovas buvęs lenkas mozuras. Ir pamokslė ir kapuose kunigas lenkas, aiškindamas kuo brangus buvo velionis, priminė, kad brangiusias buvęs tuo, jog dėstęs dailės dėsnius „musų, lenkų, dainas.“

Lietuvių rūpesniu velionis lig laikui palaidotas Viborgo kapų bažnyčios rusyje, kol pasibaigs karas, kada bus galima nudanginti i Lietuvą ir gimtąjį žemėlį.

Vakarykščiai prieš laidotuves išgirdau iš kun. Rutelio, jog velionis, gyvas budamas, dažnai reikėdavęs norą, kad jo numirusio neliktų svetimame krašte. Inkrito širdin tas jo noras. Bet jau buvo vakaras ir nebuvo galima nieko tą dieną padaryti. Ryto metą nušjęs i bažnyčia, pastatė ir pasikalbėjęs su žymniaisiais lietuviams, pamaciau, kad visi pritarią. Tik jau vėlai, jau velionis bažnyčioje, jau laikomos mišios. Susirinkę burys žmonių einame klausies klebono, kun. Skrinđos. Jis saką, dar galima esą visa padaryti, tik reikią pasikubinti ir pasikalbėti su kapų klebonu. Nieko nelaukdamu su p. K. Salkauskiu važiuavau i kapus pasikalbėti su klebonu. Visa pavyksta, kaip buvo norima. Iškasta duobė buvo vėl užkasta ir pataisyta vieta bažnyčios rusyje.

Visa buvo padaryta umet per kokią valandą antra. Nebebuvo galima spėti besusitarti nels Petrapilio lietuvių kolonija. Tik išgirdus vieno kito Petrapilio lietuvių atstovo pritarimą ir pasiryžimą visa kuo padėti, visa buvo daroma, kaip bebuvu galima.

Reikės Petrap. lietuviams susirinkti ir pasitarti. Reikia pirkti metalinis grabas, paskiau reikės apmokėti vežimo Lietuvon išlaidos ir t. t.

Tikimės, jog ir visa Petrapilio lietuvių kolonija pritaras mūsų žygiui, kad velionies patas atminimas—kapas, budamas gimtoje šalelyje, gairintų mus ir mūsų busimas kartas.

„L. B.“

„Pro Lithuania.“

Neseniai mano rankosna pateko Lietuvių informacijos biuro Paryžiaus organo 8—9 num. (Šiaulių ir Lapkrčio mėn.) Šių „Pro Lithuania“ numerik mums neteko matyt „Zv.“ Red.

Pirmuose dviejuose straipsniuose: „Lietuva lietuviams“, „Temps ir Lietuvių klausimas“ norima prirodyti prancūzams ir jų sąjungininkams, kad Lietuva prisikeitė iš gruvėsių ir toliau plėtotis galės tik tada, kai turės autonomija.

Savo simpatijomis esą Lietuva linkusi sąjungininkų pusėn. Tai patvirtina tos didžiausios aukos, kurias lietuvių šiuo karu neša sąjungininkų labai. Lietuva, sykū su Lenkija ir Ukraina, nukentėjo ne mažiau, o gal dar daugiau, kaip Belgija. Belgija pragarėjo visame pasaulyje, o tuo tarpu apie lietuvius, nors ir toj pašoje Prancūzijoje, žino labai mažai ir lietuvių klausimu nesintereuoja. Dagi didžiausieji prancūzų laikraščiai, pav. „Temps“, rašydami apie vokiečių projektą sutverti neprigulmingą Lietuvą, pasirode lietuvių klausimu nieko nešimama.

Betgi, kada karui baigiantis pats gyvenimas ištums prisiekio mažųjų tautų klausimą, prancūzų tauta, 116 metų atgal paskelbusi „laisvės, lygybės ir brolybės“ obalsi, negalės taip paviršutiniai žiūrėti i lietuvių tautos kančias ir siekius, kaip tai dabar daro kai kurie laikraščiai su „Temps“ priešakyj. Prancūzai tuomet bus priversti išršti tautinį klausimą laikydami tu principų, kurinos paskelbė žymus anglų valstybės žmogus Grejus: „Galutinas sąjungininkų tikslas—užtikrinti tautos toki gyvenimo sutvarkymą, koki jos pačios sau išsirinkts ir padėti pavertimosi tautos sutverti savo tėvynę“. Tą padėti minėti išreikė ir jai visi atstovai pritarę prancūzų parlamento pirmininkas Paul Deschane: „Pasaulis nori gyventi, Europa nori ausuoti, tautos privalo laisvai pačios save tvarkyti.“ Ir lietuvių tauta, taip daug paaukojusi einamajam karui, yra tvirtai pasiryžusi kovoti už savo tautinius siekius ir nemeati savo kaimynų juog. Taks maž-daug minėtų straipsnių turinys.

Toliau eina stra.: „Keli žodžiai apie Lietuvos istoriją, kultūrą ir tikybą“. Išvardytieji klausimai našviečiami

trumpai pavorštaliai. Visuose trijuose straipsniuose jaučiama tendencija—praplėsti etnografinės Lietuvos ribas, prijungiant kai kurias Lenkijos ir Gudijos vietas. Čia jau lauzomas paskelbtasis principas, kuriuo kiekviena tauta turi teisę laisvai tvarkyti savo gyvenimą.

Po šito spraišnio išspausdinta „Evakuacija, vargšas pabėgėlių padėjimas ir kaip su jais elgtis Rusijoje.“ paskui „Pabėgėlių klausimas Valstybės Dūmoje.“ Pirmasis straipsnis, tai korespondencija, atspaudinta iš „Russkoje Slovo.“ Antrame straipsnyje paduodamas Januškevičiaus ir Svencickio kalbų turinys, pasakytų uždarytuose Dūmos posėdžiuose.

Didelę žurnalo dalį užima vokiečių laikraščiu „Die Hilfe“ ir „Berliner Tageblatt“ specialių karo korespondentų pranešimai. Tose korespondencijose iš ką tik užimtųjų Lietuvos vietų, be grynai karo pranešimų, yra daug įdomių žinių-pastabų apie lietuvių kultūrą, istoriją ir kitas jų gyvenimo puses.

Gale randame „Latvių-lietuvių konferencijos, ivykusios Berne 1915 m. rugpjūčio 3-4 d., nutarimai“ ir „Lietuvių ir latvių protestas prieš nežmoniską rusų karo valdymą elgtis“.

Konferencijos nutarimai tokie:

a) „Išreiškiame solidarumą sąjungininkams, kurie kovoja už tautų laisvę, ir protestuojame prieš laukini, nežmoniską kariavimo būdą, prieš ramiųjų gyventojų plėšimus ir užmušinėjimus ir prieš tarptautinių konvencijų peržengimą;

b) reikalaujame po karo lietuvių-lietuvių tautai plačios autonomijos, kuri tik ir gali prikelti šalį iš griuvėsių.“

„Nauj. Lietuva“.

Lietuviai belaisviai Vokietijoje.

(Tąsa.)

Jonas Bružas, Pranas Bendikas, Simonas Enikis, Jonas Jurenas, Petras Jukna, Kazimieras Kutis, Leonas Klotiletas, Ustinas Leškunas, Justinas Miškinis, Baltramėjus Ozelis, Antanas Paulauskas, Konstatinas Remeška, Juozapas Rupšis, Samuelis Silbergeris, Pranas Zemutis, Vincentas Tamošaitis, Antanas Vaivada, Augustas Vežniauskis, Antanas Valentinavičius, Antanas Vaskelis, paof.

A p s k r i t y j e L y c k : Pranas Aidas, Petras Bušmonas, Kazimieras Bartuševičius, Juozapas Bakanas, Kazimieras Bakulinaitis, Antanas Dumeika, Juozapas Dransulys, Jokubas Dovydavičius, Valerijonas Elnarys, Andrejus Girpa, Jonas Jėsmantavičius, Janos Grominas, Enrikas Jozefovičius, Kazimieras Gintautas. Ola Klav, Mykolas Kiškis, Petras Lukošius, Antanas Lauvinkis, Juozas Lupašis, Vladas Matusevičius, Stanislovas Mičiulis, Bronislovas Michalauškas, Kazimieras Mozejus, Benediktas Mieskumis, Alyzas Madėkus, Juozas Marčinkevičius, Jonas Navickis, Pranas Aštrauskis, Jonas Poodūnas, Juozapas Petinenas, Blažėjus Pivoravovas, Konstantinas Strelčiūnas, Aleksandras Sula, Jonas Silrvas, Jurgis Svarcas, Jonas Zuikys, Andrejus Tinauskis, Petras Tojanekis, Jonas Terelka, Pranas Vitkus, Julijonas Voinovis, Antanas Vaskevičius, Albertas Zalickis, Juozapas Jockaskis.

A p s k r i t y j e L o e t z e n : Juozas Aleksynas, Kazimieras Armanovičius, Jonas Andriulaitis, Antanas Bulovas, Nikodemus Dirginius, Pranas Bmatovičius, Kazimieras Ezerskis, Stanislovas Cesna, Povilas Grigaliūnas, Dominikas Gryšius, Mykolas Gemutis, Pranas Jurkus, Juris Kuršys, Mykolas Kunca, Jonas Kavolis, Juozas Karlaus, P Lapajėvas, Antanas Linėjus, Juozapas Lašinskis, Juozapas Leskauskis, Jonas Nikaliūnas, Pranas Mačiulis, Antanas Medževėpris, Stanislovas Medeika, Jonas Močiulis, Pranas Miramanovas, Jonas Mašalovas, Jonas Novosedovas, Pranas Nyderis, Jonas Norbuta, Jonas Norvaišis, Antanas Puštenojus, Pranas Pauga, Antanas Petrauskis, Motėjus Plačius, Izidoras Petrokas, Augustinas Stunže, Petras Zavačkis, Juozas Stanis, Antanas Stujūšta, Mykolas Sveikauskis, Antanas Semulis, Mykolas Saškus, Kazys Tarvėjenis, Jonas Upiaputis, Petras Venckus, Mykolas Volckis, Juozas Vasiljevas, Petras Vasilevičius, Jonas Vingis, Jonas Vaitkevičius, Pranas Vareika, Mykolas Vasilauškas, Jonas Žviegas, Jurgis Adomaitis, Vincentas Adoniaitis, Aleksandras Andronus, Alfipovas Apokijonis, Vincentas Antėrevičius, Kusma Augustovas, Kazimieras Anužis, Stanislovas Bružas, Juozapas Bučkys, Bernardas Blugis, Pranas Burauškas, Aleksandras Berkauskis, Jonas Butkevičius, Stanislovas Bazeris, Antanas Brazius, Adomas Butkevičius, Jonas Balma, Juozas Budnis, Martynas Borševskis, Antanas Celkys, Jonas Delidernius, Petras Damaševičius, Antanas Firepūšis, Jonas Fabianskis, Petras Gudauskas, Antanas Gošva, Antanas Gerdimėnikas, Kazimieras Grimca, Stanislovas Gadelkis, Petras Grigaliūnas, Benediktas Gaurilovičius, Vaclavas Grašis Pranas Jasikas Aleksandras Juralevičius, Povilas Jakštas, Jonas Jurka, Petras Indrulis, Bronislavas Jokanta, Klementas Jurgelis, Petras Janušonėlis, Mykolas Junaitis, Jonas Jučas, Martynas Kislis, Jonas Karlovas, Antanas Kasparaitis, Augustinas Kalpokas, Antanas Krūšinskis, Jonas Kruminas, Dovydas Klivinskis, Juozas Kadinis, Petras Lokaitis, Eduardas Lukauskis, Juozas Levickis, Baltrus Lakotas, Povilas Lukaševičius, Vincentas Lasdauskis, Motėjus Michailovičius, Stanislovas Mantovydas, Kazimieras Matusevičius, Pranas Markunas, Ilarjonas Maljonokas, Mikolas Mazirskis, Dominikas Mikuckis, Petras Mesevičius, Vladislavas Nainyčis, Tamošius Olsauskis, Jonas Oduinas, Povilas Pagorencis, Simanas Palagauskis, Aleksandras Petrauskis, Pranas Pigalis, Jonas Petrauskis, Valcovas

Petroševičius, Kazimieras Paulaukis, Benediktas Pilibaitis, Aleksandras Paplauskis, Martynas Plotmonas, Silvestras Rudzinskis, Bronislovas Reicevičius, Juozas Rimkus, Aleksandras Rumboltis, Petras Rasmus, Tadas Rukšonis, Motėjus Staulauškas, Antanas Sadolakis, Juozas Šiška, Jonas Stechvanavičius, Pranas Stasevičius, Karolius Stefanjonis, Bonifacas Sauranovas Zygmantas Šlička, Antanas Šilonis, Juozas Saulys, Vincentas Slyžys, Juozas Soulis (Saulys?) Juozas Sulpis, Simanas Skrabis, Juozas Stėras, Andrejus Strombergas, Jonas Zaicevičius, Jokubas Spėrė, Martynas Svedrevičius, Vladislavas Stanevičius, Dominikas Titušaukis, Pranas Tilvikas, Tada Caparas, Kazimieras Cechnavičius, Valerijonas Carneokis, Petras Ukanis, Aleksandras Valukevičius, Dominikas Viagirda, Petras Vaibauskis, Mykolas Veitsamsas, Pranas Vaseliauskis, Adolfas Varneplis, Myk. Kaz. Vėlas. „Dabartis.“

Kiekvienas namas reikalauja karšto vandens

Gazinis vandens šildytojas

YRA FIGIAUSIAS IR EKONOMISKAUSIAS VANDENS ŠILDYTOJAS. MES PILNAI TA UZTIKRINAME.

Jis sujungtas su vandens virduliu jus virtuvėje. Norint karšto vandens, jums reikia tik užiebt gazą, kaip parodyta ant paveikėlo: Vanduo cirkuliuoja po vandens virdulį ir i kelias minutes jus turite garuojanti karštą vandenį

Nereikia jokios ugnies mėš, jums itaisysem vieną tokį vandens šildytoją sklepe ar ant pi-mojo augšto.

\$1.50 maziau ir \$1.25 kas mėnesis --- \$14.50 uz viska

Jeį sujungimas reikalaujama --- \$16.00 uz viska

ATEIKIT PAZIURET KAIP NAUDOJASI IN BY KURIA MUS KRAUTUVIU AR PAREIKALAUKIT ATSIUST ZMOGU.

The United Gas Improvement Co.

Broad & Arch Streets
1706 North Broad Street
3209-11 North Front Street
135-37 South 52nd Street

Broad and Tasker Streets
4419 Frankford Avenue
Germantown & Maplewood Aves.
4236 Main Street, Mynk.

Susivienijimas Lietuvių R. Kat. Amerikoje

Yra -
Gyvam Džiaugiamasi! Sergančiam Viltis! Mirštančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių—Katalikų prizulį prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal dar pats, gerbiamas skaitytojas, apie šią organizaciją nėsi girdėjęs. O jei ir girdėjęs, tai gal nepamėtė, kas ji yra ir delko pats neprišaršai?..

- Štai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda:
- 1) Apsaugoja narius gyvanti ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00.
 - 2) Moka pašelpas nariams ligoniams kas mėnesio po \$2.50, \$7.00, \$10.50, \$14.00.
 - 3) Selpia neigaliniams nariams ir našlaičiams.
 - 4) Skleidžia apšvieta, išleidinėja gerus žurnalus ir šalina nariams veltų (dovanų).
 - 5) Platina dorybę, suteikiant patarimus ir nurodymus tikėjimo ir ankėlėjimo dvasios reikaluose.
 - 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikais, remia pinigėkai ir moralėkai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt.
- Įstojimas į S.L.R.K.A. pures Mėnesinė mokesčiai lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas, kreipkitės į vietines kuopas, kurias randasi kuopose visur po visą Ameriką, kur tik lietuvių apgyvenę, arba tiesiai pas Centro Raštinką šiuo adresu:

J. S. VASILAUŠKAS
112 North Greene Street Baltimore, Md.

Aiškiausia ir geriausia Šviesa

RAYOLIGHT OIL duoda didelę, aiškį ir tinkamą šviesą be dūmų ir be smirdėjimo.

Jūsų lempa niekuomet nebus aprukus, jeigu jūs vartosit

Rayolight Oil

Dabokite, kad pardavėjas jums duotų tikrą RAYOLIGHT OIL.

Reikalauk jo vardu. Jis sučėdys jums pinigų, nes jis duoda jums didesnę šviesą ir geresnę šviesą.

Visos geriausios kraituvės Pensilvanijos ir Delaware parduoda RAYOLIGHT OIL.

Atminkite vardą RAYOLIGHT OIL:

The Atlantic Refining Company
Visur Pennsilvanijoj ir Delaware.

Šios gadynes sviesa.

Nekurie žmonės dar po šiai dien naudoja žvakių arba kerusino žiburius vien tik delto, kad negali nusikratyti seno papročio— Turime visi prisiprati prie elektrikosšviesos—ji užčėdys mums išlaidas ir sveikatą, pailgis mūs gyvenimą ir pataisys upą. Dabartinė žmonių karta negali pasigandinti senovės būtais.

Rašyk mums dėl itaisy-mo elektrinės šviesos kainos, ar atėk pats į artimiausią tos kompanijos ofisą.

THE PHILADELPHIA ELECTRIC COMPANY

IŠ KELIONĖS PO EUROPA IR AZIJA

Ta knyga yra tai

Didžiausias savo rūšies veikalas, parašyta „Zvaigždė“—redaktorės J. Pranciūnės. Knyga turi apie 380 puslapių ir papuošta 109 iliustracijomis (paveikslais).

Indomęs toje knygoje aprašymai Prancijos, Belgijos ir Vokietijos žemių, kur dabar verda Europėjiška karė—tie aprašymai papuošti daugeliu iliustracijų.

Bet indomiausiais babejo yra aprašymai, ispuždžių iš Tėvynės ir iš senovės Lietuvos žemių, kuriuos vienok viršija aprašymai Vidurinės Azijos, Kaspijos ir Kaukazo žemių ir anų žemių. Nemažians idomų aprašymai abiejų Rusijos sostinių, Maskvos ir Peterburgo, su paminėjimu lietuvių naujokynių istorijos tos vietose.

Knygos kaina 2 dol.
Audeklo aparatas 2.25
Skūros aparatas su pakuotais kraštais 3.50

Gailima gauti "Zv." Knygų

Konopišt'o slapta sutartis.

Londono „Nineteenth Century'e" H. W. Steed paduoda nekuriuos faktus apie kaizerio atsilankymą 1914 va-
sa pas Austrijos sosto įpėdinį.

Anot viršminėto rašėjo „dvi savaitai prieš didkunigaiškisio Prano Ferdinando ir jo žmonos nužudymą Sa-
rajeve, juos aplankė Konopišt'o rume, Cekijoje, vokiečių
kaizeris ir didysis admiralas von Tirpitz. Tas atsilanky-
mas visada buvo apsaustas paslaptimi. Beabejo nieks
netikėjo pusiauoficialiam tvirtinimui, jog kaizeris nuka-
ko Konopišt'an vien pažūrėt, kaip ten rožės žydi. Kitą
vertus, ir pi niekam aišku nebuvo, kad ta Vokietijos val-
dovo vizita turėjo grynai militarinį siekį.

Tečiau, kaip p. Steed tvirtina, Konopišt' kaizeris su
didkunigaiškisio padarę slapta sutartį. Vyriausiu didkun-
troškimu ir jo pačios buvo suteikimas jų dviem sūnam ka-
rališkio vainiko, kadangi jiem pagal Habsburgų teises bu-
vo užkirstas kelias į Austro-Vengrijos sostą. Kaizeris
perstatė savo didį karės planą. Rusija turėjo būt iš-
šaukti karėn su Vokietija ir Austrija. Prancija turėjo
umai būt sumušta, o Anglijos susilaikymas nuo karės,
jų nuomone, buves užtikrintas. Po karė, pagal kaizerio
propoziciją, turėjo būt atnaujinta Lenkų karalija, kokia
buvo prie Jagelonių, t. y. su Lietuva bei Ukraina nuo
Baltiko iki Juodųjų jurių. Ta karalija būtų buvus paves-
ta didkun. Pranui Ferdinandi, o po jo mirėsi, jo vyriaus-
siam sūnui. Antram sūnui turėjo būt sudaryta karalija
iš Cekijos, Vengrijos, Serbijos, Rytinio Adiatiko, Sla-
viškojo pakraščio ir Salonikų. Vokiška Austrija su
Triestu turėjo būti pavesta dabartiniam Austro Vengri-
jos sosto įpėdinio, didkunigaiškisio Karolio Juozapo val-
džiai ir inkorporuota į Vokietijos imperiją. Tokia tai bu-
vus Konopišt'o sutartis, kuri būtų padarius milžiniškas
ekonominės ir militarines sandaras ir būtų padarius kai-
zeri „galingiausiu Europos, jei ne viso senjo pasaulio,
viešpačiu.

Gi Lietuva ir Ukraina, jei kaizerio toki planai būtų
išsipildė, būtų turėjusios po baisiai karė, išsilupusiai
ypač Lietuvos beveik visus gyvybės svyus, užsikrauti
ant savo sprando dar aršesni už pačią karę — ponų lenkų
jungt.

Narsios Moters.

Moters karės karžigė. Kaip šita karė pra-
sidėjo, tai vienur tai kitur buvo garsinama apie nepaprast-
sias moterų karžigybes mušiu laukuose. Daugeliui tų
žinių iškarto nenorėta tikėt. Tečiau, kaip pasirodė ištik-
rųjų, šimtai moterų kariauja išvien su vyrais Rusijos ar-
mijoje. Tarp tų moterų ypač labiausia pagarsėjo žmoma
moteriškė Kudaševa poetė, beletristė, muzikantė ir šiaip
turinti gera apvietimą įvairiose mokslo šakose.

Ji taip atsizymėjo kovoje prieš vokiečius, jog buvo iš-
pradžios pakelta į leitenantę, paskui į pulkininkę to re-
gimėto, kuriame keli metai atgal tarnavo josios vyras.

Kita rusų karžigė vadinasi Natalija Tychina, Kievo
gimnazijos mokinė. Ji tapo apdovanoata šv. Jurgio orde-
nu už atsizymėjimą fronte. Ji buvo priimta į rusų kariu-
menę kaip vyra ir pavesta įai nešioti į pakausu amuni-
cija. Kada rusai buvo priversti atsitraukti, Natalija at-
rausta gulničia sužeista ant kovos lauko, netoli Opatovo.
Austrai ją atradė paėmė ir ligonio, kol visai nepasveiko.
Kada gi rusai vėl susigrąžino Opatovą, ji da gulėjo ligon-
butyje ir iš ūia ją nusiūta Kijevan, kur buvo ji apdova-
nata pagarbomis.

Iš Kijevo taigi paėmė ir kita narsi mergina, Alek-
sandra Lagaveva, kuri su mažu kareiviu pulkeliu buvo
paimta vokiečių nelaiavėn. Vienokai jai pasisekė ištrukti,
bet pirm to išgavo svarbius raštus, kurie buvo didėle pa-
gelba rusų generolui, po kuriom ji tarnavo.

Dar kita rusų karžigė vadinasi Geltonoji Marta, dėlei
savo geltonų plaukų.

Sochačėvo mušiuose ji atėmė rusų vėliavą iš vokiečių,
kurie buvo ją nugrobė užimdami priešakinės eilės ap-
kasus.

Rusams bedirbant antruosius apkasus, standaro ne-
šėja buvo į pečius pašautas, Marta tai užtėmijus, šoko
viena paimti vėliava. Da vokiečiai šė jai vyties, bet ji
juos abu pašovė mirtinai ir sugrįžo prie savųjų krykštau-
dama su vėliava.

Italų kovojančių armijon ką tik nepateko Signorina
Luiza Clappi, jauna mokytoja, gyvenanti netoli Florenci-
jos. Apleidus savo namus, pasisakius keliausianti aplan-
kyt savo gimines, nusipirkė kareivio uniformą, apsigink-
lavo ir įstojo liuosonrių armijon. Kelis mėnesius moki-
nosė uoliai kariškio muštro. Bet kada priėjo prie galutinio
kareiviu apžiovėjimo, pirm jiems išeinant frontan, ji su-
kėlė vyriausybės pažvelgimą save mažomis rankomis, ir
susekta ją esant moteriškė. Tokios gi rusiės kareiviu Italij-
jos kariška vyriausybė nepriima.

Akyviausia moterų kovotojų rusiš bene bus Serbijoj,
taip vadinama organizacija „Mirties Legijonas." Ji susi-
deda iš moterų mokančių vartoti ginklus ir šiaip išlavintų
visokiose karo gudrybėse ir darbuose. Jos gali užimti
vietas armijon kaipje tranšėjų kasikės šepieriai, kur reik-
kia. Jų dauguma yra tikrais ekspertais šaudymo ir revol-
verių ir muškietų ir pilnai gali pavaduot fronte vyrus
kareivius.

Mirties Legijonas surinktas iš visų luomų moterų, kaip
turtingų valsiatorių pačių, taip iš bednų kaimo moterų bei
merginų. Ta Amazonių organizacija gavo savo pradžia
nuo 62 metų moteriškės našlės, kurios vyras paguldė
galva už Serbiją kovoje su turkais. Tos moters vartoja
reguliacijos šautuvus; vokiečiai su Austrais jų neapsaky-
tai bijo.

Amerikos Naujienos.

Demokratai Kongrese sumušti. Wa-
shingtonas, D. C. Demokratų įnešimas, kad prasergeti
Amerikiečius nuo keliamimo apginkluotais laivais, buves
sumuštas dideliu balsų perviršiu. Sakoma kongresas vi-
šą ta reikalą, kaslink vokiečių išbūrinatį užpildinėjimu
neutrality šalų laivais, pavėdės submarinai prezidentui Wil-
sonui su maža demokratų pusėje opozicija. Ar ans išgel-
bės Suv. Valstijas nuo įsimašymo karėn, — parodys gal
netolima ateitis.

Vokietija gi savo paskiausiam atsakyme gautame Wa-
shingtone 8 d. kovo į prezidento Wisono nota, aiškina,
kad jinau anaipol nelauzo neutralių šalų teises, varydama
savo submarinų kampanija. Panašiai elgiasi Anglija ir
kiti jos talkininkai, ir kad tarptautinės povandeninių
laivų teisės anaipol nenustato pastarųjų veikimą, atsa-
kaučiai egzistavusioms jų teisėms prieš karė, — negut kitos
viešpatijos tas teises užlaikytų.

Vokietija skaito Suv. Valstijas sa-
vo didžiausiu, priešū — pasakoj sekretorius
Amerikos generalio konsulio Berlyne, Samuel McElwee,
atvykę šiose dienose New Yorkan, laivu Kristianiaford.
Anot jo, Vokietijos kantrybė sulig Suv. Valstijų išsi-
mus. Vokiečiai begalo iširdę ant Suv. Valstijų ir apgai-
lestauja jų atvira prielankumą talkininkams. Vokietijos
nuomone, didžiausia kiltis ramiam ginčų užbaigimui su
Suv. Valst. tai pastarosios simpatijos Anglijos. Vie
nu žodžiu, vokiečiai laiko šią šalį sau didžiausia priešini-
ke ir nepaiso nieko ar ji jai paskelbs karę ar ne.

Diplomatiskas valdžios kūnas, — sako p. MacElwee —
neva mėgina užlaikyt su mumis ramybę, bet militarinė
valdžia juokus krečiantis iš mus kariškų spaikų. Vokie-
čiai mano, kad visa Suv. Valstijų spēka atiduota Vokietij-
jos priešams. Jie juokias iš Suv. Valstijų didžiavimosi
būk ji esant ramybę mylinti tauta, kuomet gamina prie-
mones Europos skerdynėms.

Vokietija, pasak to paties MacElwee, negalinti būt ba-
du apveikta. Berlyne šiaudien galima, girdi, pragyvent
pigiau nei Kopenhagene, Stocholme ar New Yorke. Ten
padėjimas nėsas taip blogas kaip Anglija norėtų Ameri-
ką įtikinti.

Vokietijoj nėsą mirštaonėių iš bado kudiškių.
Teisėybė stoka ten pieno ir gristinės, bet užtektinai
visokių kitų maisto daiktų.

MacElwee po trumpam savo pasilėiui šioj šalyj vėl
grįšias į Berliną užimti savo vietą.

Bar koso paskendimo su žmonėmis. North
Scituate, Mass. Netoli šio miestelio paskendo, vėtrai
šaučiant perėita subata, da anglų prikrauti luotai Ash-
land ir Kohinoor, kurie buvo išplaukę iš Bostono.

Su Kohinoor paskendo sykiu juo kapitonas ir visi ke-
turie įveiviai.

Pranašauja Amerikai namine karė.
New Yorko laikraštis „New York Herald" pastaromis
dženomis persergeti Amerika nuo susikirtimo su Vokietij-
ja. Pasak to laikraščio, jei Suviepytos Valstijos paskelbs
karę Vokietijai, tai šios šalies visi vokiečiai atsigrįž prieš
Suv. Valstijas. Toliau minėtas laikraštis šitaip aiškina:
Jei Suv. Valstijos įsimašytų į Europinę karę, tuomet šios
šalies vokiečiai parodytų didžiausią patriotizmą antrajai
savo tėvynei—Suv. Valstijoms—užlaikydami stiprų ne-
utralitėtą. Tada žmonės, isierizinę tuom, ką kaizeris pada-
rytų šios šalies armijai ir laivynui, užpultų tuos pat ame-
rikiečius—vokiečius, lygiai kaip Londone kad minia už-
pildinėjo vokiečius gyventojus.

Atsitikime karės, sako Heroldas, vokiečiai Amerikoje
pasilikyt ramūs, kad neįsukaiki jokių naminių ergelių.
Bet jei bus užatakuoti, tada jie, žinoma, ginsis.

Kininos stoka. Užvis daugiausia iš vaistų da-
bartinė karė sumažino importa kininos. Jos neatgaba-
nama dabar į Suv. Valstijas iš jokios šalies. Seniau au-
galas, iš kurios daroma kinina, būdavo gaunama Anduose,
bet dabar didžiausiu jos šaltiniu tapo Java. Tečiau tos
rušies prekių šaltiniai iš Javos pastaruoju žymiai suma-
žėjo. Iš Vokietijos gi dirbtuvų, kuri pirm Amerikai pri-
statydavo kas meta po 7.000.000 uncių kininos, dėlei ka-
rės visai negalima gaut tų vaistų.

Europa, dabartiniam laikė, beveik visą kininą unau-
doja armijai ir tokiu būdu Amerika iš ten negali gauti jos.

Dinamitatoriai bažnyčioje. Boston,
Mass. Perėita nedėdieni pas šv. Marijos katalikų bažny-
čią suareštuota tris apsiginklavę revolveriais, nešanti di-
namita ir vėlus prietaisus—dėi eksplozijos-kokiam siekii,

— lig šiol da neišaiškino. Visi tie dinamitatoriai, kaip
jų pavardės rodo, jei tikros, yra italai ir du jų iš Phila-
delphijos.

Kačių reikalai teisdavystėje. Tren-
ten, N. J. Vietiniai lezišistoriai pastaromis dienomis tur-
būt norėjo pasmarint kuomi nors savo sesijas, kad iškėlė
klaušimą apie kačių apsaugą.

Diskusijosos buve daug juokų, ir kačių savionkams
viešoj New Jersey valstijoj uždėta \$1.00 metams mokes-
tis už kiekvieną katę.

Buvo pakeltas klaušimas ir apie šunų įkandimus,—
kas, rodo, turėtų būt palikta medicinai,—bet šis billius
atmesta.

VYSKUPAS SHANAHAN, HARISBURGO DIECEZI-
JOS PASIMIRE, 9 d. vasario po operacijos šv. Juozapo
ligonbutyje Philadelphiaj. Šio miesto katalikams gerai
žinomas velionis vyskupas, nes ūia ūjo mokslus, būda-
mas kunigu ūia uoliai darbavosi įvairiose parapijose pir-
miau kaipo vikaras, paskiau klebonas. Amerikos lietu-
vių atmintyje velionis paliks neišdildomai tuomi, kad da-
vė leidima įsteigti pirmutinę lietuvių šv. Kazimiero sese-
rų vienovlią.

A n. Vyskupas Shanahan gimė 1816 m. ir kuniguos
tapo išvestas 1869 m. ir pakonsekrutuos vyskupu 1898 m.

Žinutės iš visur.

80 žuvo amunicijos eksplozijoje. Pa-
ryžius 4 ū. kovo. Amunicijos dirbtuvėje netoli forto
Double Couronne, Courneuve, St. Denis'o priemiestyje
atsitiko eksplozija užmušusi mirtinai 30 žmonių ir 150
suzėdusi. Eksplozija pasidarius per atsargumą rezer-
vos kareiviu, kurie numėtė granatų dėžę, nuo ko susyk
pasidarė liepsna. Safia kareivių eksplozijoje žuvo ir keli
civiliai žmonės.

Rumanijos karalienė, Elzbieta (mo-
tina) pasimirė. Jos beveik visas gyvenimas buvo
pasvėstas labdarystėms ir visą savo turta paliko labda-
ringoms įstaigoms. Buvo pagarsėjus rašėja, kas retai at-
sitinka tarp karalienių.

— Amerikos konsulis Kelley Ryme Italijoj atrastus per-
ėitą subatą negyvas savo kedėje. Mirė staiga širdies liga.

— Londonas. Pasak Reuter'o telegramų Bagdadu Azi-
jos Turkijoj puolimas esąs neišvengtinas.

— Paryžius, 8 d. kovo. Argonne, prancuzų kantonėis
apsaudė vokiečių aeroplana, kuris ir nukrito Avancourt'o
apylinkėj. Lakūnai tapo sužeisti ir paimti nelaisvėn.

— Petrogradas. Juodųjų jurių Rusijos laivynas su-
daukė turkų pozicija Mapawre, apie 75 mylias ir rytus nuo
Trebizonos.

— Kopenhagenas, Danija. Berlyno raportai sako, jog
jei Portugalija užlaikys ilgiau užgrobtus Vokietijos lai-
vus, tai pastaroji būsianti priversta pradėt su ją karę.

— Stockholmo telegrama 8 d. kovo sako Svediją mė-
ginus tris syk perkalbėti prezidentą Wilsoną, kad ramiai
užbaigtų ginčus su Vokietija, bet veltui. Jis girdi tą pa-
darysiąs vien kariaujančioms viešpatijoms paprašius.

— Geneva 8 d. kovo. Austrijos kariauna, sakoma,
einanti Prancijon vokiečių pagalbai.

— Grapas Zeppelin, Vokietijos didžiųjų orlaivių išra-
dėjas, žada už trijų metų atkelti į Ameriką savo orlaivius.

— Londonas. Moteriškė Nellie Best tapo pasodinta še-
šioms mėnesiams kalėjiman už tai, kad platinio kurstan-
čią vyrus neiti į karinume literatūra. Tai jau ir Anglijoj
negeria, kaip kaizerio viešpatijoj.

— Berne Sveicarijoje, Alpu kalbuose nusiridamas nuo
viršūnių sniegas palaidojė penkis kareivius ir užver-
tė gelžkeli tarpe Sveicarijos ir Italijos.

— Londonas. Tikrai dabar sužinota, jog 31 d. sausio
Zeppelinų užpuolimas Anglijoje atėmė gyvastį 68 žmo-
nėms ir 117 sužėdė.

— Montreal, Canada. Cia sudėję Grand Trunk gelž-
kelio stotie, bledis siekia \$300.000. Ugnagesių vyriausybė
turinti darodymus, jog gaisra sukėlė Vokietijos šnipai.

Lietuviai Rusijoje.

Mokytojų sekcija prie Maskvos Lietuvių komiteto
karo aukoms šelpti.

Atplaukus į Maskvą žymiam lietuvių pabėgėlių skai-
dūni, kilo reikalas pasirūpinti jų švietimu, ypač vaikų,
būsimųjų Lietuvos gyvenimo tvarkytoju. Tas švietimo
darbas nepersunkiausiai buvo įvykdyti, kadangi jau nuo
seniau pačioj Maskvoj gyveno žymus lietuvių mokytojų
pabėgėlių būrelis. Bet jie visi buvo išsiisklaide, pakrikę.
Gyvas tautos reikalas privertė juos susisiekinti. Rugsėjo
11 d. mokytojų susirinko ir padarė pradžią gyvuojan-
čiai dabar Mokytojų Sekcijai. Jos pirmininku išpradžią
buvo išrinktas T. Zilinskas, paskui jam atsiskaius, išrink-
tas p. Jasulaitis, paskui P. Mašiotas ir pagalis V. Sidzi-
kanskas, kuris ir po šiai dienai tebeprimininkauja. Sek-
cijos sekretoriumi gi nuo pat pradžios tebėra A. Klimas.

Mokytojų Sekcija per 5 savo gyvenimo mėnesius yra padariusi 23 susirinkimus, kuriuose buvo svarstoma pagėbelių švietimo ir mokyklų reikalai. Susirinkimai buvo daromi kas savaitę, ir kuriuos atsilankydavo, vidutiniškai imant, 17 mokytojų.

Pačiojo savo gyvenimo pradžioj Mokytojų Sekcija buvo užsiėmusi daugiausia atidengiamųjų mokyklų sutvarkymu. Kadangi ūia buvo kitokios salygos, negu Lietuvių, tai reikėjo išdirbti kitoki pradėdamosioms mokykloms programa, kur prigimtatai kalbai užleidžiama pirmoji vieta ir kur mokslo dalykai, išskiriant rusų kalbą, išguldinėjama prigimtatai mokinių kalba. Dar prieš pradėsiant mokslų mokyklose, buvo pakeltas klausimas, iš kur atidengiamoms mokykloms gauti lietuviškų vadovėlių. Tada dar Vilnius nebuvo vokiečių užimtas, delto buvo kreiptasi į Slapelėnės knygyną, kad išvestų kuogreičiausiai kur nori rytu puse, ar tiesiog į Maskvą, lietuviškų vadovėlių, bet nei atsakymo, nei knygų nebuvo gauta. Sužinota gi buvo paskiauos, kad Vitkauskytis knygynas yra išveštas iš Kauno Smolenskan. Kreiptasi buvo į ja, tokiu būdu buvo gauta šiek-tiek vadovėlių, kurių tečiau visgi neužteko, ypač truko elementorij. Pagalios buvo nutarta išnaujo atspaudinti kai-kuriuos geresniuosius mūsų vadovėlius, būtent: K. Skalbeikos, Kas skaito, rašo — duonos neprašo, "M. Vasiliausko užrašyta ir papildyta „Dirva," kuri bus taikoma pradėdamosioms mokykloms paskutiniojo skyriaus mokiniams. Pasirodė dar, kad anti-riems mokslo metams mūsų pradėdamajai mokyklai visai nėra tinkamas skaitymo knygos (chrestomatijos). Tokiu būdu kilo sumanymas paruošti tokią chrestomatiją, kas ir buvo padaryta tam tikros komisijos, susidedančios iš 4 asmenų.

Mokytojų Sekcija taip-pat neužmiršo ir suaugusiųjų, ir vienama iš savo susirinkimų nutarė prašyti Komiteto, kad pagėbelių bendrabučiuosna siuntintų nors 1 egzempliorių lietuviškų laikraščių, ir kad būtų pagėbeliams įtaistyti kilnojami knygynėliai. Komitetas su tuo sutiko, ir tokiu būdu dabar pagėbeliai gal šio-to pasiskaityti. Beto Sekcija dar nutarė suaugusiems įtaistyti keliose Maskvos vietose taip vadinamus vakarinius kursus, kur mokinama bus rašyti, skaityti ir t. t. Šie vakariniai kursai pakol dar neprašydami ir nėra galutinai susitvarkę, bet diena po dienos tikimasi juos atidaryti.

Maskvoj yra ir bendra Komisija mokytojųs pagėbeliams šelpiti. Tos komisijos tarbyboj lietuvių mokytojų sekcijai atstovauja V. Sidzikauskas ir M. Vasiliauskas.

Toks lietuvių mokytojų susirpinimas savo tautiečių švietimu labai pagirtina dailtas.

Petrogradas. Golodaj saloj (už V. Salos) yra Osipovo odų fabrikas. Išvisio darbininkų bus apie 1½ tūkstančių. Lenkų, latvių yra gana daug, o lietuvių tik keli. Žinoma, yra jų ir daugiau, bet sulenkėję ar surusėję. Kadangi ūia jau dirba gana daug ir moterų, tai sunkiau pasidare reikalai už mokėsiu padidinti. Vis delto prieš Kalėdas buvo išreikalauta. Kas uždirba 75 r., pridėję kiekvienam rubliui kap., o kas uždirba mažiau, tam 11 kap. Tai mat kaip jie moka mūsų reikalavimu suaudatiti!

Kalėdoms visur duodama dovanų. Mūsų ponai taip-pat nenorėjo nuo kitų atsilikti ir siūndė mums dovanų. Bet po pusrubli! Gavę pinigų, mastome, ką jais nusipirkti ar duonos, ar druskos, ar silkes. Bet kiekvienas jų už dovanas dėkos. Moka jie su darbininkais elgtis!

Saratovas. Kaip citur, taip ir ūia buvo surengta vaikams Kalėdų eglaitė. Čionai, be pagėbelių buvo daug lietuvių, išstremtų iš Mažosios Lietuvos. Vaikų susirinko daugybė. Uždegus žvakeles, prasidėjo „Eglaitės" šventė. Susikabinę ranką už rankos ir du dideliu ratu vaikai emė šokti apie eglaitę, žaisti agonėle ir kitus tautiškus žaislus. Pradžioje nevyko žaistai, nes pagėbelių vaikai mokėjo žaisti, o išstremtųjų nemokėjo, todėl ir kiludė pirmiesiems. Paskui ir jie pramoko. Atkartojus kelias kartin agonėle, prasidėjo deklamacijos. Sakė eilių ir „prūsikai", bet jie daugiausia šventos eiles.

Vaikams buvo duota arbatos ir dovanų: saldainių, pirštinačių, skopetačių, pieštukų, sąsiuvinų, knygėlių. Eglaitė pasibaigus ir vaikams išsiskirėdus, pasilikti tik vietos lietuvių ir keli Mažosios Lietuvos inteligentai, Amerikos konsulo ir „Globos" įgaliotiniai ir Amerikos Raudonojo Kryžiaus seselės. Jaunesnieji dar pasilinksmino, pažaidė, o senesnieji smagiai pasikalbėjo. „N. Liet."

„A PLEA FOR THE LITHUANIANS" — naujas, anglų kalba, mėnesinis laikraštis, išėlas Philadelphiaj 324 Wharton Str., jo redaktorius ir leidėjas kun. J. P. Kairo lakhs ten pat. Laikraštukas mažo formato. Jo pirmo numerio turinys daugiausia pripildytas paintais iš lietuvių laikraščių straipsniais apie Lietuvą ir lietuivius — iš „Žvaigždės", „Draugo" ir „Mokslievių".

Linkėtina jam prasipatinti tarp anglų ir ūia gimusių lietuvių, kurie neturi jokio supratimo apie mūsų tėvynės vergus.

— Socialistų atstovai — Bulota, su savo pačia ir Zemaite jau atplaukę Amerikon.

Atsišaukimas.

In Prakinuosius Lietuvos.

(Šia atsišaukimas turėjo tilpti pereiname „Žvaigždės" num., tik per neapsižūrėjimą tapo atidėtas; kadangi sulig savo tikslu jis toli gražu dar nepereinas, dedame jį šį numerin. Red.)

Jau artinasi „Lietuvių Diena" (Kovo 4 d.), kuri išbandys mūsų žmonių dvasios prakinumą.

Lietuovo vargas, ašaros, badas, ligos ir mūsų visai tautai grasinantis išnaikinimas šimteriopai padidėjo už išnaikinimus pereinū metų. Visu, karo rykštė nepaliestu, lietuvių pasiryžimas ginti savo Tėvynę nuo išnaikinimo ir gelbėti savuosius nelaimėje, privaletu, irgi, šimteriopai padidėti už praėjusių metų labdarinumą. Reikia šimteriopai smarkiau dirbti ir aukoti, savų viengendžių išgelbėjimui nuo myrio, ir mūsų Tėvynės Lietuvos nuo galutinio išnaikinimo.

Tvirtai tikime, kad lietuvių prakinioji dvasia kas kartas didėja, bresta ir pradeda atjautsi visos mūsų tautos reikalus. Mes turime vilties, kad šį metų per Lietuvių Dieną T a u t a s F o n d a n suplauks keleriopai gausnes aukes už praėjusių Lietuvių Dienų aukas, nes mes visi nuodėginiau suprantame pavojų, kurin yra panardyta Lietuva.

„Karas tai Pragaras" pasake Generolas Sherman. Mūsų Tėvynė Lietuva tame pragare mardėja jau bene daugiau du metai. Simtai tūkstančių lietuvių jau nebesaukia mūsų pagelbos, nes motina žemelė juos priėmė savon pagelbon.

Bene daugiau vienas milijonas lietuvių, ne iš savo noro, o Sibirijos siolejuosiuose, ir tolimuose Europinės Rusijos miestuose vargsta, didžiausį paniekinimą atjausdami, nes negalėdami su rusais susikalbėti daugelis yra priversti elgtis auti. O jų jie visi, pirmą šios karės, buvo pasiturintieji ūkininkai ir išdidūs (unaravi) žmonės. Dabar jie elgėtos! Mūsų moteris — merginos — ačiū Dievui ne visos — gyvojo tauto agentų apgavimai suvaidžiama, po priėdama darbo išrūpinimui, nugabentos į paleistuvyves namus. Doroje tvirtesnes mūsų seutės priverstos bebadauti galiausiai apserga ir miršta, nes mūsų sudėtu T a u t o s F o n d a n aukų neužtenka, kad visas alkanas burnas papenėti.

Kad bent mūsų žmonėms būtų leista laisvais ir mus kreipties, jie nemokintu raštu pasakytų kaip labai jie kankinami ir persekiojami. Nors mūsų žmonės niekuo neprasiskaito, tečiau jie laikomi vokiečių ir rusų valdžių kaip neštinikim ir kaip nelaisviai! Tą visą lietuvių persekiojimą minetos valdžios pateisina prastu žodeliu — „cenzūra". Daugum šaukiantį keršto darbai uždengti nuo mūsų dvasios akių, vienu žodžiu „cenzūra." Lietuviav savo dvasios akimis permatykite kiaurai per tą žodelį, cenzūra ir suprakteite savas priedermes prie savos Tėvynės — Lietuvos ir prie mūsų badaujančių gimdytojų, prie kankinamų mūsų seudžių, prie mirstančių mūsų mažų vaikelių dėlėtos kumos, juodos duonėlės. Viengendiai! Jeigu jus savomis akimis regėtumėte kudikius iš sustingusios ir jau negyvos metinos kručių čilpūnėdus sau maista . . . no burnos atitraukė duotumet paskutini karni. O Lietuovoje yra šimtai, tūkstančiai mažų kudikių, kurie turės numirti, nes nera neko jiems paduoti valgyti.

Mirstančiųjų dejavimai nesugrądinio mūsų sielų, nes mes už didmaro atsitolinę tartum nusieukė šalin nusibudome, kad tokių bėdų nesuprantame, kokius mums rytu vėjalė atpučia; taip, nesuprantame ir sau linkimamėsi. Ar mes galėtume trepsėti ir alų gerti, jeigu matytume tūkstančius mūsų brolių jau paskutinį kartą parkritusius ir jau daugiau nei nebandančius keltiesi, tiktai dusliu užkimusiu balsu, prieš mirstant dar dejuojančiu: „Be laiko iš bado ir šalčio mirštame; per pusantru metų su vilčia laukėms iš Amerikos pagelbos, bet kentėjimai užgesino viltį ir jau mirštame nesulaukę pagelbos." — Maldingi lietuviav, mirdami nemanė nieko blogo apie mus, nes nežinojo, kad mes Amerikos lietuviav, per kiek vienus metus prageriamie apie keturesdešimt milijonų dolerių. Tie milijonai yra reikalingi mūsų „troškimo" numalšimui, o Lietuvos mirštautiems mūsų viengendiams; tėvams, broliams, seserims mes dar nevisi aukojome vienos dienos ūdarbi, kiti nei cento dar neėdave, — o didia žmonių sielų valdytojų leisk mūsų nupuoluosiems samvyllams pakalti žmoniškumo jausmuose. Leisk, o Dieve, ir jiems prisidėti prie šventojo darbo — artimo gelbėjimo mirtinos nelaimėje. Deja! tuomi artimu yra mūsų tėvas, arba motina, brolis ar tikra seutė, šaukia mūsų susimylėjimo: — „Duonos duokite jau mirštu!"

TAUTOS FONDO VALDYBA.

P. S. aukas reikia siųsti T. F. Izd. p. B. Vaisnora vardu, bet „šeki" arba „money order" pirmą pasiųsti T. F. Rašt. adv. A. Slakivi. 3255 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

Is musu naujokyniu Amerikoje.

BALTIMORE, MD.

Vasario 22 d. Sv. Jono parapijos svetainėje L. R. K. Moterų Sanjungos 8 knuopa parengė teatrą lošė „Lietuvaitės" 3 veiksmu komedija.

Veikianti asmenų buvo šie: Karklinskas, — dvaro savininkas — Pr. Juras. Indita, — jo žmona — Bajoraitė. Munia, — M. Linkintė Jancia, M. Damukaičiūtė Mleila G. Sinkiūtė jų dukters. Balyš Zagaras Bl. Mingilas Kazys Staparas St. Mingilas — studentai. Damukas Goreskis, A. Ramoška, Ramukas Zaleskis, J. Cesionis — jaunikiai. Juozienė, Karklinskų šeimininkė, — M. Mandravickiūtė, Ulitūtė tarnaitė — P. Karaliūtė. Režisierius buvo Pr. M. Kuras.

I Veiksmas. Karklinskai stengiasi butinai išleisti savo dukters už vyrų. Rengia balių ir užkviēia lietuivius studentus Karklinskaitės taisy studentams tinkn.

II Veiksmas. Karklinskaitės uoliai ruošias mokindamos lietuiviskas daineles, kad persistačius studentams supratuosius lietuiviatėmis.

III Veiksmas. Studentų ir jaunikų atsilankymas pas Karklinskus.

IV Veiksmas. Karklinskai laimėja. Visos tris dukteris išteka. Dvi už bajorų, trečioji už studentų. Žmonių buvo mažai. Lošymas nusisekė ir publika buvo labai patenkinta. Dainelės labai sužavėjo atsilankiusius.

NORWOOD, MASS.

Mūs miestelio lietuivės moters subrudzo dažniau rengti prakalbas ir vakarėlius. Sit 4 d. kovo pobaznytinėje salėje atvaizdinta gana gerai Gudri Našlė ir Linkmos deklamacijos bei monologais, kuriuos sakė mergaitės P. ir Viesulitės, B. ir A. Jaroševičiūtės ir dvi moters — M. Sureikienė ir M. Versekienė, prie to ir du bernaičiai — Jonas Viesulukas ir J. Kavaliauskis. Visi savo ūdzuotes atliko labai vykusiai, publika buvo užganėdinta nors neperskaitlingai susirinko.

Pelnas nuo teatrėlio paskirtas bažnyčios naudai. Vasario 27 d. ūia buvo vietinio vargoninko Vaclavo Sureikos su p. Marijona Karnilute vestuvės. Abu jaunavedžių šitate miestelyje yra gerai žinomu lietuiviams kapio veiklus tėvyneiniai. Jaunoji prigulėjo į šv. Cecilijos korą. Per jų vestuves padaryta rinkliava ir surinkta \$14.30 nukentėjusių nuo karės lietuivų pašalpai. Gražus ir sektingas pavyzdys.

27 d. vasario pobaznytinėje svetainėje buvo laikytos prakalbos. Kalbėjo svečias iš Lietuvos, gerb. kun. A. Maliauskas. Ilgoj ir gražioj kalboj nupiešė vargingiausią dabartinį Lietuvos padėjimą, kuri pats savo akimis matė ir visokias karės baisybes, kurių prityrė mūsų tėvai, broliai, sesers — išbaityti po plačią Rusiją ir belaisves.

Ragino kiek išgalint gelbėti savo viengendius, neleisti jiems badu išmirti ir aukoti nesigalint susilpėjimui baisesiausi vargą kenčiančių mūsų žmonių.

Prie progos nupiešė apie skaudų medžiagišką lietuivų padėjimą dėlė karės, priminė ir jų nelengvan dvasinį skurdą, laikraščiams esuojtus eiti. Nebesant lietuivų laikraščių, lietuivai karės viesulo įgintai Sibirijon, palieka atskirti visiskai nuo susinešimo su tėvyne ir tokiu būdu greičiausia gali nutausti. Už vis labiausia gerb. kalbėtojas prašė šelpsti kaip geriausia Lietuvoj laikraštį „Vilti".

Renkant tam laikraščiu laukias. Mergaitės deklamavo eiles ir padainavo kelias dainas. Ant užbaigos, kun. A. Maliauskas ragino visus Amerikiēius lietuivius po karėi grįžti Lietuovon ir pirkti žemės, kuri po šiai karėi bus daug pigesnė. Jeigu lietuivai tą žemę užleisti pašaliečiams, tad mūsų tėvynė turėtų žlugti. Po mišparų kun. A. Maliauskas dar idomiali papasakojo apie socialistų mokslą, kurie tiki buv žmogus ateirađės iš beždžionės. Kad socialistų tokia nuomonė yra klaidinga, anot kun. A. Mal. žodžių, liudija ir tai, jog niekur da negirdėta, kad beždžionė išėtu kokius moksius ar universitetā. Kuomet žmogus amžiaus protičkai vis labiau išsivysto, darosi tobuliesnis, beždžionė vien tik beždžione tepaliekā.

Klausytojams šitos kalbos labai patiko. Vienas atsilankiučių.

Pasikalbimas.

Gaivus kraujas.

Žinomas visiems faktas, jog kraujas lošia svarbiausia veikime žmogaus sistemoje, todėl kiekvienas tuomi privaletu ka labiausia rūpiantis. Tam gi reikalinga užlaikyti virškinimo sistemą švaria ir stipria. Kaip veik pajunti koki negalavima, kad ir menkiausia tuoj naudok Trinerio Amerikoniškā Elixirā iš kartaus vynu. Ar tai būtų nustojimas apėti, negeras kvapas, riugėjimas diegliai vidurių užkietėjimas to nereikia apieisti. Ta gyduolė užlaikys jus virškinimo organus švariai, kas yra pirmutinė sanlyga, kad turėt tyra, gerą kraują. Ji taipgi daug pagelbsti nuo pilvo ir žarų ligų, nerų ir pėsinančių nuo ūkietėjimo ligų. Kaina \$1.00. Aptiekose Jos Triner Manufacturer, 1333—1339 S. Ashland ave. Cicago, Ill.

Prašalinimui raumenų skaudėjimū ir sąnarių ištrink juos Trinerio Liaimentu. Kaina 52 c. ir 69 c. per paštas 32 ir 60 c.

Katalogas Knygų

Kun. A. Miluko išleistių

Apelgoc Rymo katalikų Bažnyčios. Lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius. Vertė Gerutis. Antra laida. Shenandoah, Pa., 188 pusl.	60
Antanukas. Apsaaka B. Pruso. Vertė Selimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 40 pusl.	15
Bajoro Vuošvis. Apsaaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 68 pusl.	15
Birokratai. Apsaaka iš paskutinių atsikimū Lietuvoje. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 79 pusl.	25
Gyvačių Karalius ir kitos apysakėlės. Parašė Keaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 31 pusl.	10
Iš daktaro pasakojimų. Rudens diena. Sulaukė. Parašė Satrijos Ragana. Shenandoah, Pa., 69 pusl.	25
Išvarkas gret Lemano ežero. Parašė kun. M. Moraukis. Vertė Gerutis. Shenandoah, Pa., 178 pusl.	75
Kova ties Zalgriais. Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) Shenandoah, Pa., 31 pusl.	25
Kunigo gimine. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 68 pusl.	20
Kaip Elzietė praleido šv. Jono dieną. Parašė P. D. Shenandoah, Pa., 63 pusl.	20
Krasauninkas—Laišybos—Dievo žmonės. Parašė Keaveras Vanagėlis. Philadelphia, Pa., 28 pusl.	10
Kardinolo Mercier gromata apie Patrijotizmą ir išlaikymą	5
Kun. Dr. M. Gustaičio. Du laišku iš Kelionės	5
Kun. Dr. M. Gustaitis	5
Laisvės Metu. Apsaaka iš paskutinių žaistatikimū. Parašė Antanas. Seinai, 1908 m. 187 pusl.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis I. Istoriskos ir šiaipjau Lietuvos vietos. Parengė ir išleido kun. A. Milukas Shenandoah, Pa.	75
Lietuviškas Albumas. Dalis II ir III. Lietuvos raštininkai, žymiausi vyrai ir tyrai. Parengė ir išleido kun. A. Milukas.	1.50
Lietuviškos Pasakos. Spaudon parengė Dr. J. Basanavičius. Didelio formato knyga. 282 pusl.	1.50
Laiškai iš Kelionės po Palestiną. Kaštals kun. Antano Miluko. Shenandoah, Pa. 94 pusl.	50
Moterystė ir šeimyna. Iš vokiškos kalbos vertė J. Gerutis. Philadelphia, Pa., 41 pusl.	50
Mūsų Socialistai. Apsaaka iš paskiausių Lietuvoje atsikimū. Parašė Jonas Kmitas. Shenandoah, Pa., 57 pusl.	15
Melagiu Dėdė. Vaidelis iš Džokų gyvenimo. Parašė Keaveras Vanagėlis. Shenandoah, Pa., 27 pusl.	10
Mūsų Išganytojas Jezaus Kristaus gyvenimas. Naujas patalysas išleidimas. Shenandoah, Pa., 209 pusl. su paveikslais.	75
Nekaltybės. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 89 pusl.	25
Pamokslai be kunigo. Pamokslai ir evangelija kiekvienam nedėdieniui. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 214 pusl.	1.00
Pasakyk Matusel, Agnieška, Ant Gariavio. Trijs Satrijos Raganos apysakėlės.	15
Pradžia ir išsiplėtimas Katalikų Tikėjimo. Parašė Viskupas M. Valandius. Reikalingsiausia kiekvienam lietuviui-katalikui knyga. Shenandoah, Pa., 235 pusl.	1.00
Pakylėdėliai. Kun. J. Geručio. Antras leidimas. „Zvaigždė“ skyriaus, 416 Hooper Str., Brooklyn, N. Y.	10
Alpimantas arba Lietuvis 18-ame šimtmetėje. Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. Shenandoah, Pa., 488 pusl.	2.50
Anima Vilis. Marės Radzavičiūtės apysaka. Jono Montvilio vertimas. Antra laida. Shenandoah, Pa., 162 pusl.	75
Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Kardinolo Wiseman'o. Vertė Vytautas. Shenandoah, Pa., 354 pusl.	1.00
Iš kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranašius Julė. Philadelphia, Pa., 380 pusl., 102 iliustracijos (paveikslai);	2.00
Audeklo aparais	2.25
Skuros aparais, paauskuotais kraštais	3.50
Ne Mieste Laimė. Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranašius Julė. Shenandoah, Pa., 206 pusl.	1.00
Šlapnis ir anapus grabo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 210 pusl.	50
Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia lietuviška kalba šioje knygoje išdėstyta visos Katalikų Teologijos mokslas. Shenandoah, Pa., 285 pusl.	1.00
Sventųjų Gyvenimai. Skaitymai kiekvienam metų dienai. Su paveikslais. Spaudon parengė kun. A. Milukas. Visi keturi tomai	3.00
Drūtats audeklo aparais	3.50
Skuros aparais, paauskuotais kraštais	5.00
Valandius Elė. Su velionio plačia biografija ir paveikslais. Philadelphia, Pa., 1913. 157 pusl.	75

Našličiai. Likimas tulos šeimynos. Vertė P. Str. Shenandoah, Pa., 81 pusl. 15

Pikta Dvasia. Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idalgas. Shenandoah, Pa., 72 pusl. 25

Patrimpo Laiškai. Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. „Zvaigždė“ Spautuvė. Shenandoah, Pa. 1907 m. 60

Susisakaldėliai. Vaidelis iš mūsų sodiečių gyvenimo. Parašė J. Gerutis. Shenandoah, Pa., 62 pusl. 20

Socialistai. Kas jie? Iš kur atsirado? Kori? Parašė kun. A. Civinakas. Shenandoah, Pa., 124 pusl. 10

Šaukė nusileidžiant. Iš mūsų Karionės. Kalėdų vakaras. Satrijos Ragana. apysakėlė. Shenandoah, Pa. 69 pusl. 15

Steponaičio Raštai. Pilnas pomirtinis velionies raštų (eilėmių ir proza) išleidimas. Tvarke Lūdas Giras. Kaunas, 1913. 121 pusl. 1.00

Trumpas Katekizmas 10

Valdimierjus. Graži apysakėlė. Shenandoah, Pa., 47 pusl. 10

Užsiskant augčiau minėtas knygas reikia kreipties šiuo adresu:

„ZVAIGŽDE“

3654 Richmond Str. Philadelphia, Pa.

arba

416 Hooper Street, Brooklyn, N. Y.

Naudingos ir Pigios Knygeles

Svetimos spaudos, gaunamos žv." knygynė.

BALŠAS Amerikiėčių Lietuvių ir Tėvų Sventąjį Leoną XIII ir gyvenimai dviejų didžiū Dievo tarnu. Lietuvių: Kun. Andrius Rudaminas, Jezavitto, ir Kunigalkščio Merkelio Gedraščio, Zemaitių Vyskupų 5

BLAIVININKU KNYGELE arba pamokymas apie blaivybę 5

DIENELEI BREKSTANT. Zalvarnio eilės 20

GAMTA — SVEIKATOS ŠALTINIS. Kam yra nemaloni sveikata? Tečiau retas kuris atsakančiai apie ją rūpinasi. Si knygelė suteikia pluoštelį reikalingiausių apie sveikata žinių, todėl yra naudinga kiekvienam 15

GYVOJO Ražandaus įstatai 5

KIPSAN PINTINEJE ir dvi žuvėjos. Dvi apysakėlės 5

MISTELO ONUTE. Sulenėjusiems lietuviams apsakymėlis 5

MELLES AUKA. Apsaaka iš paskutinių J. Kristaus dienų 5

OBRUSITELIAI. Galerija paveikslų iš maskočių gyvenimo Lietuvoje 25

SVENTOJI AGNETE. Drama dviejose veikmėse. Labai tinka pasikaitymui ir lošimui 25

TRUMPAS LIETUVOS APRASYMAS. Su paveikslais. Pamokinanti pasiekaitymai kiekvienam, kuri nors susipažinti bent kiek su savo Tėvyne—Lietuva 25

Laiškams ir pinigams siųsti adresu:

ŽVAIGŽDĖ

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Pirmutinis Lietuviškas New Yorko

UZEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETUVIAI KREIPKITES PAS SAVOJUS

Mes patalijom, kad butiniai yra reikalingi lietuviams New Yorko UZEIGOS NAMAS. Tai mes ir įstatėm to užeigo nam, kuris randasi po numeriu 498 Washington Str., kampas Spring Str., New York City. Brangūs keliauninkai, kurie manot keliauti į Lietuvą, nepamirškite atsilankyti į mūsų užeigo namą, o gausite smulkiškų patarimų. Mes pastilijam New Yorko keliauninkus, pribuvimus ir kitų miestų, Sutaliekam jiems nakvyrę ir parpinam pasportus konsulu.

PARDUODAM LAIVAKOTES

ant drėbalių ir greičiausių garlaivų už pigiausias kainas į Lietuvos ir Lietuvių Šienu. Šienu ir išimam pingus virų viešpatyčių.

Darom daviernastis pigiau kaip kiti. Reikalauk išvorkorčių kaip pagydomėdas iš kur ir į kur nori važiuoti. Medžiam kreiptis pas mus su visokiais reikalais į artymiausį jums ofisą ar per laiškus.

Ger. J. Bartašius & Co.

498 Washington St. Cor. Spring St. NEW YORK, N. Y.

416 Hooper St. Prie Grand St. Ext. BROOKLYN, N. Y.

261 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Profesorius S. Rakauskas

Pabaigęs muzikos konservatoriją New York'o mieste, duoda smuiko lekcijas (ant pianos, smuiko ir visų pučiamų instrumentų) savo rezidencijoje. Išimtinuose atsitikimuose gali atsilankyti į mokinių namus ir ten dėti reikalaujamas lekcijas.

Kreipkitės asmeniškai arba per laiškus šiuo adresu:

PROF. S. RAKAUSKAS,
94 Clinton Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

Yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirūšimą su plaučiais.

Malnieriai, kankinamieji Mainų Dukliu, Parako dūmu ir Astmos aptūnęs pagelba vartodami Father Di Ielsi's Kosulio Gyduolė. Turi pagyrimus nuo natyrius malnierių, kaip geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIDUODA VIŠOSE APTEKLOSE.

Kaina, 35c, 65c, \$1.00
Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimi Tonikas, pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panaikina nemalonų kvapą. Kaina 80 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment, yra skiriamas nuo reumatizmo, neuralgijos, nikatelėjimų, šėgesimų, ištimimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Paruoda Laivakortes ant greičiausių laivų. Išmame Pinigus viengraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir t. t. Apsaugoja daiktus ir bodikus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvas Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių bašnytinų daiktų. Pas galima užsirašyti laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persikartinti

459 So. Hermitage Ave. CHICAGO, ILL.

Telephone 2713-M Market

M. AKIALIS

Lietuvis Graborius

146 Adams St. Kampas Lafayette St. Newark, N. J.

Parsamdo automobilius ir karietas visokiose progose

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "DRAUGAS"

„Draugas“ sandarbiškai skelbia ir rimliausiai ir šymiausiai skelbia ir rašytiniai. Jams paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir šašingai.

Prenumereta Amerikėje: \$2.00 metams, \$1.00 pusmetui; kitose šalyse \$3.00 metams, \$1.50 pusmetui.

Adresuok:

Draugas Pub. Co.
180e W. 46th st., Chicago, Ill.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas; pabaigė daktarys mokslus Jefferson Medical College'je su pagyris Specialistas ašty, ligos, poies ir gerklės. Gydo pasakmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., 1515 S. Jardin st. SHENANDOAH, PA

Prenumeratoriams

Kuriu prenumeratos laiskas pasibaigė, teikite šiuos pavelniotų ar atnaujinti, kad nereikėtų sustoti laikraščio siuntus. Užsimokėjusime iškalno už metus, duodame pasirinkti iš mūsų katalogo už 1 dolerių knygų dovanai. Užsimokantį už 2 metus (\$4.25) gauna dykai dvejinimus šventųjų drūtats audeklo aparais.

Prie Išsinarinimo ir išspjovimui

Tuosjan Jirnik Dr. Richter's

PAIN-EXPELLER

Nuo 50 metų neauvaidžijusių ir lietuviškų nurytėtas namis būdas Tikras tikis su pažymėta marke "IKARA"

Dr. R. Richter's vienos aptilkos oras

P. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

PUIKIŲ DOVANŲ!

Kiekvienas gaus

Kas per miam užsakys sau lietuvišką Laikraštį. Dovanų ir tai: vaizdo apvaldas išlytinis klekėtuotas, kuris prišpie savo ašmurg ir už 3c maling.

MAT. MILUKAS
418 Spruce St., Brooklyn, N. Y.

Amerikos Lietuvių Kat. Laikraščiai.

Didesnė! Didesnė! „TIKYBA IR DORA.“

Nuo Naujų Metų eina padidinta. In vairaus skaitymo tikėjimisko ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek, kiek pirma buvo. (Kiekvienas tą laikraštį skaitydamiš atras nemaža savo dvasiai paguodos; atras taip pat įsaiškinimą visokių abejojimų ir užmetinėjimų tikėjimo dalykuose).

Laikraštis eina bu kartu į mėnesį.
Kaina liko ta pati: 75 c. metams.
Kas atsiųs už 1 c. krasos ženklelį (stampa), gaus vieną numerį pasižiūrėti.

Prenumeratą galima siųst ir krasos ženkleliais.
Adresas: „TIKYBA IR DORA“
1631 W. North ave., Chicago, Ill.

Platinkite „Darbininką“

„DARBININKAS“ yra leidžiamas Lietuvių Darbininkų Sąjungos.
„DARBININKAS“ enis tris kartus į savaitę; utarninkais ir ketvergais—4 puslapių; subatomis—8 puslapių.
„DARBININKAS“ kaštuoja metams \$3.00; pusei metu—\$1.50.
„DARBININKAS“ už 1 dolerį eina per keturis mėnesius.
„DARBININKO“ subatinį numerį galima užsisakyti skiriam.

Metams \$1.50—pusei metu—75 c.
„DARBININKAS“ apsimia buti lietuvių draugijos organu.

Draugijų nariams eitų subatomis—8 puslapių—numeriš už \$1.00 metams. Tik salyga,—kad visi nariai imtų laikraštį ir imokėtų po \$1.00. Mokesnį galima butų sumokėti ir kas pusetis—po 50 centų.

Kas iš narių tokios draugijos norėtų turėti visus tris savaites numeriš—turėtų dar primokėti metams \$1.25 arba išvis jam atsieitų „DARBININKAS“—\$2.25.

Adresas: „DARBININKAS“
242 W. Broadway, South Boston, Mass.

LAIKAS VISIEMS PRIE ŠVIESOS

Jei trokšti igyti tikrą šviesą, užsisakyk laikraštį „Šviesa“

kuri skaitydamas pats apšviešies ir kitam galėsi prie šviesos parodyti kelią.

„SVIESA“ rašo labai daug pamokinančio apie žmogaus pažangumą.

„SVIESA“ kainuoja metams tik 50 centų.

Visokiais reikalais kreipkitės adresu:

46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

Jei trokšti apšvietos

Jr sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvasiaitinių ilustruota jaunimo laikraštį „VYTI“

„VYTIS“ yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

„VYTYJE“ telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytoju, literatū ir studentų.

„VYTYJE“ rasi žinučių iš Amerikos bei Lietuvos jaunomėnės gyvenimo.

„VYTIS“ leidžiamas tautiškaį—katalikiškoje dvasioje. „VYTI“ leidžia Lietuvos Vyčių jaunimo organizacija. Metam „VYTIS“ kanuoja \$1.50, pusei metu, 75c.

L. Vyčių organizacijos nariams „VYTIS“ siunčiamas už mėnesines mokesites.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2 c. ženklelį, o viena numerį pažiūrėjimui prisiušime veltui.

Adresas: „VYTIS“
731 West 18th St., Chicago, Ill.

Jeigu nori turėti gerą ir pigų laikraštį užsirašyk

„Santauka“

„SANTAUKA“ išaina kiekvienu petnolšia 4-rių pusl., didelio formato ir kainuoja metams tik \$1.00, pusei metu 55 c. Kitose viešpatystėse metams \$1.50 pusei metu 85c.

„SANTAUKA“ paduoda naujausias žinias netik iš karės lauko, bet ir iš visio pasaulio.

„SANTAUKA“ talpina pamokinančius straipnius, poezija, vaizdelius ir satyrą.

„SANTAUKA“ eina katalikiškoje tautišioje dvasioje.

Pasižiūrėjimui viena numerį siunčiame dykai

Santauka
2120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidejų pranešume šit ką: Tiems, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

- 1) „Draugas“ — \$2.00, „Žvaigždė“ — \$2.00.
 - Užsakant abu du \$3.25
 - 2) „Draugas“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abudu \$4.00
 - 3) „Žvaigždė“ — \$2.00, „Darbininkas“ — \$3.00. Abudu \$4.00
 - 4) „Draugas“ — „Žvaigždė“ ir „Darbininkas“ — \$5.25
 - Visi kartu \$5.25
 - 5) „Žvaigždė“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
 - 6) „Draugas“ — \$2.00 ir „Tikyba ir Dora“ — 75c. Abudu \$2.25
 - 7) „Tikyba ir Dora“ — 75c. ir „Darbininkas“ — \$3.00. Abu \$3.00
 - 8) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Darbininkas“, „Tikyba ir Dora“ — Visi \$5.75
 - 9) „Draugas“ — \$2.00, „Vytis“ \$1.50. Abudu \$2.75
 - 10) „Draugas“ — \$2.00, „Žvaigždė“ — \$2.00, „Vytis“ — \$1.50. Visi \$4.00
 - 11) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Vytis“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“ ir „Vytis“ Abudu \$4.50
 - 12) „Darbininkas“ ir „Vytis“ Abudu \$3.75
 - 13) „Tikyba ir Dora“ ir „Vytis“ Abudu \$1.75
 - 14) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Vytis“ ir „Darbininkas“ \$6.50
 - 15) „Draugas“ \$2.00, (arba „Žvaigždė“) ir „Žvirblis“ — \$1.00. Abudu \$2.50
 - 16) „Tikyba ir Dora“ ir „Žvirblis“ Abudu \$2.00
 - 17) „Vytis“ ir „Žvirblis“ Abudu \$2.00
 - 18) „Darbininkas“ ir „Žvirblis“ Abudu \$3.25
 - 19) „Draugas“, „Vytis“, „Žvirblis“ Visi \$3.50
 - 20) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“ ir „Žvirblis“ Visi \$4.25
 - 21) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, ir „Žvirblis“ Visi \$6.25
 - 22) „Draugas“, „Žvaigždė“, „Tikyba ir Dora“, „Darbininkas“, „Vytis“ ir „Žvirblis“ Visi \$7.25
- Pašarga: Čia dar nepaminėti: „Mokslievis“ — \$1.00, kuris negali duoti nuolaidos, nes ne biznio pamatais eina; „Tautos Rytas“ — 50c., kurs ir taip bėsis pigus, ir „Pažanga“, — \$3.00, kurios leidimas dar nėra pilnai paaiškėjęs.

Kurie per „ZVAIGZDES“ redakciją nori užsimokėti už kelių katalikiškų laikraščių prenumeratą, tai gali gauti už viršminėtas kainas:

A. MILUKAS & CO.

3654 RICHMOND ST., PHILADELPHIA, PA.

„Pažanga“

Literatūros, Mokslo, Politikos ir Visuomenės mėnesinis žurnalas.

„PAZANGA“ leidžia tautiškaį krikščioniškoje pakraipovje.

„PAZANGOJ“ nuolatai vedami šie skyriai: a) Politikos ir Visuomenės Dirva kitur ir pas mus. b) Krišiai c) Invarius Straipsniai, d) Mokslo ir Išradimai, e) Literatura ir Dailė, f) Bibliografija ir Kriška, g) Lietuvių Spaudos Apžvalga, h) Juokai ir Satyra.

„PAZANGA“ sandarbininkauja žymiausieji kaip Amerikos taip ir Europos literatū, publicistai, visuomenės veikėjai, įvairių mokslų žinovai ir tyrinėtojai.

„PAZANGOJ“ talpinamos iliustracijos ir karikatūros.

„PAZANGA“ yra 48 puslapių didelio formato.

„PAZANGA“, metams kainuoja tik \$3.00. Pusei metu \$1.50. Pavieniai numeriai 25c.

„PAZANGA“ galima gauti visuose knygynuose ir pas laikraščių pardavinėtojus.

Prisiųsk 25c. krasos ženkleliais, o gausi viena numerį pažiūrėjimui.

Adresuokite: „PAZANGA“, 1800 W. 46th st., Chicago, Ill.

Juokų, pašaipos, pajuokos Laikraštis „Žvirblis“

Nuo spalio mėnesio 1915 eina naujas vienatinis visoj Amerikoje juokų ir satyros mėnesinis laikraštis vardu: „ZVIRBLIS“, kurs visiems didžiai reikalingas ir labai naudingas. Už ištiesius rėtus prekioja tik vienas dol. Reikalingi agentai, kurie nuo kiekvieno dolero gaus 25 centus, o už kožną šimtą surastų prenumeratorių (metinių) gaus dovanų dar (po 5 dol.). Jeigu norite naudingai praleisti liuosą laiką ir širdingai pasijuokti, tuojau pasikvieskite į savo namus „ZVIRBLI“

Box 576 Forest City, Pa.

Mato Miluko SPAUSTUVĖ

Atlieka įvairiausius spaudos darbus.

Apekaitymai už darbą suteikiami taipogi per laikškus ant kievienu pareikalavimo.

Sykliu čia įsteigta

„Žvaigždės“ Skyrius

kuriame galima atlikti visokius reikalus, paduoti apskelbimus, užsisakyti laikraštį ir t. t.

416 Hooper St., Brooklyn, Y. N.
Kur sueina Grand St. ir Grand St. Extension.
(Arti Union Ave.)

L. D. Phone 888

DOMIN. BRAZINSKAS

Visoje Elizabeth' o apylinkėje gerai žinomas

LIETUVIŠIS GRAGORIUS

79—81 Wall Street Elizabethport, N. J.

Pasamdō vėlimus ir automobilius	Pataravimas visiem be skirtum
Pasivažinėjimui	Sąžinimas
Veselijoms	Užganėdinantis
Krikštynoms	Greitas
ir t. t.	Ir Pigus

LIETUVIAI, VISUOMET KREIPKITES PRIE SAVIŠKIO!

Draugiju atidai

Viską ko organizacijos reikalauje no, mažiausio ir pigiausio ženklelio iki puošiausios, Karūnos arba Vėliavos.

Nuo menkiausio guzikučio iki Pukiausio aukšnio medalio. Viską atliekame pigi ir gerai, ir jau užganėdinom tūkstantūis draugijų.

Naujos draugijos reikalaukit sampliu, o senos pasiūskit savo vieną seną ženklelį arba šarą, o mes ant paskirto laiko darbą atliksime.

VISUOMET SU PATARNAVIMU.

M. A. NORKUNAS,

166 Melrose Str. Montello, Mass.

Nauja Knygelė.

Visame pasaulyje gerai Belgu Kardinolo Mercier gromata apie „Tikrą Patriotizmą ir Išlaikymą“ atpausta knygutės formoje (su Kardinolo paveikslu), gaunama „Zv.“ redakcijoje (3654 Richmond St., Philadelphia, Pa., ir 416 Hooper St., (ties Grand St. Extension) Brooklyn, N. Y. Kaina tik 5c., 13 egzempliorių už 40c., 50 egz. už \$1.50, 100 egz. už \$2.50.

Adresuokit: „Žvaigždė“
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.
arba
416 Hooper St. Brooklyn, N. Y.

„Tautos Rytas“

mėnesinis Blaivininkų laikraštis 16 puslapių didumo. Kainuoja metams tik 50c. Adresas: REV. J. VALAITIS
28 Cherry Str. Shamokin, Pa.

Dovanos!

Kas mums prisiųs \$2 prenumeratos už

ŽVAIGŽDĖ

pats už save ar už kitus, gaus Dovanų už 1 dol. knygu.

Jei prie tų 2 dolerių dar pridės 35 centus, tai gaus Dovanų netik už 1 dolerių knygu, bet ir Rekančių iš brangių akmenų su panausotu kryželiu ir škaplierių medaliukėliu.

Dovanas galima išsirinkti iš sekančių Knygų:

- ALGIMANTAS ARBA LIETUVIAI 13-AME SIMTMETyje.** Istoriska apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris. Penki tomai. 2.50
- ANIMA VILIS.** Marės Radzevičūtės apysaka. Jono Montvilos vertimas. Antra laida. 162 pusl. 75
- FABIOLE ARBA BAŽNYCIA KATAKUMROSE.** Kardinnolo Wisemano. Vertė Vytautas. 284 pusl. 1.00
- KOVA TIES ŽALGIRIAIS.** Istoriska drama keturiuose aktuose. Parašė Savasis (Dr. V. Pietaris) 25
- NE MIESTE LAIME.** Prancūziškai parašė Pierre L'Ermite. Lietuviškai vertė Pranaščių Julė. 206 pusl. 1.00
- PRADŽIA IR ISSIPLĖTĖMAS KATALIKU TIKEJIMO.** Parašė Vyskupas M. Valančius. 235 pusl. 1.00
- PIKTA DVASIA.** Latviškai parašė Rudolfas Blaumanis. Lietuviškai vertė Idlagas. 72 pusl. 25
- PATRIMPO LAISKAI.** Parašė K. A. K. Kun. A. Miluko leidimas. 60
- SOCIJALISTAI KAS JIE? IS KUR ATSIKADO? KO NORI?** Parašė kun. A. Civiškas. 124 pusl. 10
- STEPONAICIO RASTAL.** Pilnas pomirtinis vlonies raštų (eilėmis ir proza) leidimas. 121 pusl. 1.00
- SODZIONIU TEOLOJJA.** Parašė J. Gerutis. Gražiausia Lietuviška kalba šioje knygoje išdėstyta visas Katalikų Teologijos mokslas. 285 pusl. 1.00
- VAICAICIO ELS.** Su vėlonio plačia biografija ir paveikslu. 157 pusl. 75

Kurie užsirašys ant 2 metų ir dadės 25 centus, gaus dovanų puikų knygą

Gyvenimai Šventųjų Kiekvienai Metų Dienai SU PAVEIKSLAIS

arba Daktaro Pietario Istoriską Romaną **Algimantas** ARBA LIETUVIAI XIII ŠIMTMETyje.

Siunčiant pinigus adresuokite:

A. Milukas & Co.

3654 RICHMOND ST. PHILADELPHIA, PA

JOS. BARNATH

Didžiausia Maspeth'e Krautuvė

Drapanų, Apautuvų ir Meblių (Forničų)

153 Perry Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.

Antanas J Kazlauskas

Dailydė ir Kontraktorius

Stato ir taiso namus, bažnyčias ir tt.

Specjalistas Altorių, Spavidnyčių ir Ambonų dirbime ir Ofisų įrengime.

Apkaltymai už darbų išuindinami pareikalavus.

957 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telefonas, Dieklonas 2096 M.
Dr. Ignotas Stankus,
 1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.
 OFISO VALANDOS: No 9 iki 11 ryt. 2-4 pop. 5-8 vakar. 9-11 ryt. 4-8 vakar.
 NEDELIAJOMIS: 9-11 ryt. 4-8 vakar.

Zvaigždės Agentai.

Mr. Fevilas P. Mikaluskas,
 248 W. Fourth St.
 So. Boston, Mass.
 Mr. Iz. Naušlėdas,
 97 38rd str.,
 Chicago, Ill.

Mr. K. Jocius,
 P. O. Box 166
 Somerville, Conn.

Mr. J. Kavas,
 21 Congress St.
 Waterbury, Conn.

Mr. J. Jaroševičia,
 1048 Washington Str
 Norwood, Mass.

Mr. P. Valukonis,
 261 W. Broadway
 So. Boston, Mass.

Mr. John Naujokaitis,
 47 Planet Str.,
 Commercial Road,
 E. London, England.

Mr. A. Pogožinski,
 8024 Sawinski Ave. N. E.
 Cleveland, Ohio.

Mr. P. J. Bodginas,
 4549 S. Hermitage ave.,
 Chicago, Ill.

Mr. M. Norkūnas,
 166 Melrose str.,
 Montello, Mass.

Mr. B. Acauskas,
 87 Lincoln St.
 Brighton, Mass.

Mr. Antanas Žurinkas,
 486 Gregory St.
 Bridgeport, Conn.

Mr. Cas. Pauksztis,
 404 Church Str.
 New Britain, Conn.

Mr. J. Kalvelis,
 222 Pine St.,
 Kumbford, Me.

Mr. J. Navaduskas,
 Simpson, Pa.

Mr. M. Valkšnoras,
 411 ADD St.,
 Homestead, Pa.

Mr. Jonas Šaučunas,
 41 Johnson st
 Bridgeport, Conn.

Mr. Vincas Jusas,
 2819 Brighton ave
 Scranton, Pa.

Mr. A. J. Brinius,
 71 Pine str.
 Meriden, Conn.

Mr. F. Stankus,
 957 Jenne Str.
 Kenosha, Wis.

Mr. Antanas Ramoška,
 514 W. Saratoga St.
 Baltimore, Md.

Mr. A. Drabišis,
 51 Ten Eyck St.,
 Brooklyn, N. Y.

GERK

Weisbrod & Hess'
BEER

Rheingold šviesus ir Shakespear-tamsus alus.

Bravoro ir Bonku Departament.

Frankford Ave. & Adams St.
 Philadelphia, Pa.

Geriausias būdas dėl tirinimo
 Neturi stovėti nei viename name
 Dviejų Reiterių

PAIN-EXPELLER

Jau nuo 50 metų yra vieno iš numyjėjų
 naminių ločių pas leivinkas ir
 visame pasaulyje.
 Tikras tikrai su pažymėta marke
 T. E. A. A.

26. Ir 60c. Intelektualus vienas aptikimo urba
 P. AD. RICHTER & CO.
 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

IZIDORIAUS NAUSIEDO

Didžiausias Lietuviškas Pinigų Siuntimo

Bankinis Kontoras

917 - 33-rd St., Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Parduodame laivakortes ant visokių laivų į kraują ir iš kraują.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikome didžiausią krautuvę įvairių drabužių, šveitiky ir akrybiųjų turime didelį departamentą aukštos daktų: laikrodžių, žiedų, spikų, ir tt. Drage užlaikome didelį skyrių visokių knygų: maldaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti pirmausia atėik pas mus, o būsi užgandintas.

Jei UŽGANEDYSIM — pasakyk kitiems.

Jei NEUŽGANEDYSIM — pasakyk mums.

F. R. BOGDAN

bažnyt. paveikslų tepiliorius - artistas

Malevoja paveikslus altoriams, taipogi artistikai dekoruoja viduri bažnyčių.

Darbas gvarantuotas.

F. R. Bogdan

162 Washington Ave., Newark, New Jersey

“ŽVAIGŽD SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORIS DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREITAI

DRUKUOJA: KNYGAS, Cirkuliorius, TIKETUS, KONSTITUCIJAS, VISITING IR BUSINESS CARDS, UKVYTIKIMUS, VESELJŲ, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES. NESIGRAUD

Kreipkis ant adresos

3654 Richmond St
 Philadelphia, Pa

—Didžiausia Krautuvė—

Visokios įalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, aukštųjų, šlaibrių ir ankeutų laikrodžių, taipgi visokių religiškių daktų. Kas nori persitikrinti, tegul prislaunčia 10c. stampomis, o aplinkui mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašia pas mane „Zvaigždė“, tas gaus knygą „Basaavi čiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygę, vertės 1 dol. dovanai. Visų senas pajūstomas

Povilas P. Mikaluskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.